

buscumque verborum formis et tenoribus, et cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, concessis, et pluries etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter insertis ac expressis habentes, harum serie specialiter et expresse ac latissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 10 decembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXVII.

Commissio vicecollectori iurium camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis circa custodiam, detentionem et translationem quorundam officialium Sedis Apostolicae¹.

Dilecto filio Hieronymo Battaglino, iurium et spoliatorum camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori,

Urbanus Papa VIII.

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Refert ministros Sedi Apostolicae a potestate laicali fuisse detentos.

Cum non sine gravi animi nostri molestia nobis innotuerit in istis regnis Portugalliae et Algarbiorum fuisse, praetextu assertorum excessuum, seu delictorum

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

gravium, carceratos aut alias detentos auctoritate laicali venerabilem fratrem archiepiscopum Bracharensem, ac inquisitorem maiorem in ipsis regnis, commissariumque sanctae cruciatae, qui sunt nostri et Sedis Apostolicae officiales, aliasque personas ecclesiasticas, inter quas aliquae in dignitate ecclesiastica etiam episcopali sunt constitutae, quarum causarum cognitio, iuxta sacros canones sacraque concilia universalia, ad nos spectat:

§ 1. Idcirco, ut archiepiscopus, ac inquisitor, commissarius et personae ecclesiasticae praedictae nomine nostro et Sedis Apostolicae retineantur pro pastoralis sollicitudine nostra providere volentes, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut apud omnes et singulos, quos opus erit, instes, seduloque cures, ut archiepiscopus, ac inquisitor, commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae tibi tradantur seu consignentur, eosque nostro et Sedis Apostolicae nomine recipias et detineas, seu detineri facias, ac illos personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere possis, committas, ab eisque de illis tuto et fideliter nomine praedicto custodiendis et tenendis iuramentum recipias, illosque de loco ad locum, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, transferas, seu transferri facias; ita tamen, ut eorum custodia, detentio et translatio huiusmodi sumptibus et expensis ac periculo et expensis et risico illorum, quorum iussu et auctoritate carceribus mancipati seu alias detenti fuerunt, omnino fiat et fieri debeat.

§ 3. Nos enim tibi praemissa, aliaeque omnia et singula quae in illis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia forent quae specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi plenam et amplam facultatem, apostolicam

Vicecollectori spoliatorum committit, ut eos in custodiam recipiat et tradat.

Necessarias quoque ad hoc facultates et tribuit.

auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogat obstantibus.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus, provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac dictorum regnorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 decembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXVIII.

Facultas vicecollectori in Portugallia absolvendi illos, quorum iussu, operâ et consilio nonnullae personae ecclesiasticae carceribus mancipatae fuerant¹.

Dilecto filio Hieronymo Battaglino, iurium et spoliatorum camerae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum vicecollectori,

Urbanus Papa VIII.

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Refert ministros Sedi Apostolicae a laicis

§ 1. Cum non sine gravi animi nostri molestia nobis innotuit in istis regnis Portugalliae et Algarbiorum fuisse, praetextu assertorum excessuum, seu delictorum

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Portugalliae et Algarbiorum fuisse, praetextu assertorum excessuum seu delictorum gravium, carceratos, aut alias detentos auctoritate laicali venerabilem fratrem archiepiscopum Bracharensem, ac inquisitorem maiorem in ipsis regnis, commissariumque sanctae cruciatae, qui sunt nostri et Apostolicae Sedis officiales, aliasque personas ecclesiasticas, inter quas aliquae in dignitate ecclesiastica, etiam episcopali, sunt constitutae, quarum causarum cognitio iuxta sacros canones sacraque concilia universalia ad nos spectat:

§ 2. Hinc est quod nos, illorum, quorum iussu et facto archiepiscopus ac inquisitor et commissarius aliaeque personae ecclesiasticae praedictae carceribus mancipati fuerunt seu detinentur, animarum saluti pro paternâ nostrâ charitate consulere volentes, tibi omnes et singulos, quorum iussu, auctoritate, facto, consilio, auxilio, ope et operâ dicti archiepiscopus, inquisitor et commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae capti, carcerati et detenti fuerunt et sunt, si absolutionem a te humiliter petierint, ac si et postquam ipsi archiepiscopus, inquisitor, commissarius, aliaeque personae ecclesiasticae praedictae et eorum quilibet tibi realiter et cum effectu traditi seu consignati fuerint, ab excommunicationis, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, quas propterea incurrerunt, auctoritate nostrâ in formâ Ecclesiae consuetâ absolvendi et liberandi plenam et amplam facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac dictorum regnorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et

carceri fuisse mancipatos.

Vicecollectori spoliatorum facultatem tribuit eos qui partem habuerunt in illa carceratione, a censuris absolvendi.

Contraria tollit.

consuetudinibus, privilegiis quoque, indullis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis, quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XVI decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 decembris 1641, pontif. anno XIX.

DCCXXIX.

Declaratio et moderatio facultatum eminentissimorum et reverendissimorum DD. cardinalium archipresbyterorum, ac protectorum et titularium ecclesiarum et locorum piorum Urbis.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quamvis Romani Pontifices praedecessores nostri, eorum motu proprio, certa- que scientia ac matura deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine, concesserint S. R. E. cardinalibus archipresbyteris ecclesiarum seu basilicarum S. Ioannis in Laterano, S. Petri, et S. Mariae Maioris de Urbe facultatem per se ipsos suosque vicarios et iudices cognoscendi et terminandi omnes et singulas causas ac lites, tam active quam passive motas et movendas, inter ipsas basilicas, earumque capitula, canonicos, beneficiatos, clericos, cappellanos, aliosque eis inservientes ex una, ne a servitio basilicarum huiusmodi retrahantur¹, et quoscumque alios ex altera partibus, private

¹ Edit. Main. legit retrahentur (R. T.).

quoad vicarium aliosque iudices Urbis, etiamsi ageretur de obligationibus cameraribus, et aliis, prout in eorum litteris et motibus propriis uberius continetur:

§ 1. Nihilominus, ut acceperamus, praetextu praedictarum facultatum ac privilegiorum in eis contentorum, ipsisque basilicis ac illis inservientibus concessorum, quidam abusus etiam tempore praedecessorum nostrorum irrepserant, in aliorum tribunalium et colligantium praeiudicium. Idcirco congregatio praelatorum aliis a nobis super inhibitionibus et non gravetur cursum iustitiae impediendis deputatorum, ad tollendos et evitandos eosdem aliosque abusus, decrevit, quod iidem cardinales praedictarum basilicarum archipresbyteri, eorumque vicarii, non concederent inhibitiones generales, sed particulares tantummodo, citata parte, et iuxta terminos earumdem facultatum et privilegiorum dumtaxat, et aliis concessae non servarentur, libereque eis non obstantibus fieri posset executio, quodque emphyteutae, inquilini, coloni, afflictuarii et conductores non gauderent privilegiis praedictis, nisi quando ageretur de interesse ecclesiae, et ecclesia esset in causa. Cumque postmodum experientia rerum magistrata compertum fuerit, nobisque etiam pluries occasione signaturae gratiae innotuerit, ex observantia facultatum et privilegiorum praedictorum alia Urbis tribunalia impediri, ac colligantibus detrimentum fieri, quando non agitur de bonis, iuribus, seu redditibus ipsarum basilicarum, vel quando canonici, beneficiati, clerici, capellani, aut alii eisdem basilicis inservientes sunt actores:

§ 2. Propterea, volentes iustitiam aequa lance omnibus ministrari, motu proprio, certa que scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra constitutione perpetua, nedum decreta praedictae

Causae huius
Constitutionis.

Declaratio ac
moderatio fa-
cultatum domi-
norum archi-
presbyterorum
ac protectorum
ecclesiarum Ur-
bis.

congregationis confirmamus et approbamus; suppletentes omnes et singulos defectus, etiam substantiales, si qui in eis quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici possint, sed etiam statuimus et ordinamus, quod, quando agitur de bonis, iuribus, seu exigendi redditibus ipsarum basilicarum, sive praebendarum, cappellaniarum, beneficiorum, administrationum, officiorum, seu onerum in praedictis basilicis existentium, tunc active agendum sit coram eisdem cardinalibus archipresbyteris, sive eorum vicariis, vel iudicibus per eosdem cardinales deputatis, et pro tempore deputandis; quando autem agitur de aliis bonis, rebus vel iuribus quibuscumque, tunc, si canonici, beneficiati, clerici, capellani, aliique ipsis basilicis inservientes erunt rei, pariter conveniri debeant coram eisdem cardinalibus archipresbyteris, seu eorum vicariis, vel iudicibus praedictis, etiamsi convenirentur vigore obligationis camerarum, si vero fuerint actores, tunc praedictis privilegiis non gaudeant, nec possint reos ad forum cardinalium archipresbyterorum quoquomodo trahere. Ac insuper, quia ex facultatibus, etiam motu, scientia, deliberatione et potestate paribus, quacumque de causa quantumlibet favorabili et pia, ac aliis quomodolibet concessis eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus, monasteriorum monialium, ecclesiarum, etiam collegiatarum, collegiorum, hospitalium, confraternitatum, archiconfraternitatum, seu quorumcumque aliorum locorum piorum de Urbe, illorumque honorum, rerum et personarum quarumcumque apud nos et Sedem Apostolicam protectoribus, sive ipsarum ecclesiarum titularibus, similia impedimenta, damna et praeiudicia nasci et emergere nedum accepimus, sed etiam comperimus; propterea praefatas ordinationes et statuta, quoad facultates

¹ Legerem seu redditibus exigendis (R. T.).

dicatorum cardinalium archipresbyterorum, ut praemittitur, factas et facta, in futurum etiam quoad praedictos cardinales protectores, et monasteria monialium, ecclesias, etiam collegiatas, collegia, hospitalia, confraternitates, archiconfraternitates, aliaque loca pia de Urbe praedicta, eorumque bona, res et personas quaslibet ipsis cardinalibus tam ratione protectionis quam ratione tituli ac aliis quovis nomine nunc et pro tempore per nos et Romanos Pontifices etiam successores nostros commissas et commissas, perpetuo in omnibus et per omnia inviolabiliter observari volumus et mandamus.

§ 3. Praesentes quoque litteras, ac omnia et singula in eis contenta, etiamsi cardinales archipresbyteri et protectores, aliaque personae praedictae, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, aut habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, minusque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, aut sufficienter, vel etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inextogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis seu eorum aliquo solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causa, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, et tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra huiusmodi et aliis superioribus expressis seu relatis nihil ullibi ap-

Clausulas praeservativas apponit.

pareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis in viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato vel concesso quempiam uti, seu se iuvare in iudicio vel extra non posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari,

Clausula sublatâ.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictos aliosque sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula derogatoria

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de iure quaesito non tollendo, et quibusvis aliis cancellariae apostolicae regulis, ac pia memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque inte-

resse camerae apostolicae concernentibus infra certum tunc expressum tempus in eâ praesentandis, insinuandis et registrandis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam, quatenus opus sit, ipsarum ecclesiarum seu basilicarum, monasteriorum, collegiorum, confraternitatum, archiconfraternitatum, hospitalium et aliorum locorum piorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ipsis ecclesiis, seu basilicis, illarumque cardinalibus archipresbyteris, sive eorum vicariis, ac monasteriis, collegiis, confraternitatibus, archiconfraternitatibus, hospitalibus et aliis locis piis praefatis, nec non eisdem cardinalibus monasteriorum, ecclesiarum, aliorumque piorum locorum praedictorum protectoribus, et aliis personis praedictis, sub quibusvis verborum tenore et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores, etiam maiores et veriores, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII decembris MDCXLI, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 23 decembris 1641, pontif. anno XIX.

† Particulam non nos addimus (R. T.).

DCCXXX.

Fratribus Minoribus Ordinis sancti Francisci de Observantia et Reformatis regni Franciae aequae ius tribuitur laicos ad Tertiiorum habitum admittendi.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Narrativa de litteris Pauli PP. V super hac re editis.

Aliâs (per tunc existentem Tertii Ordinis sancti Francisci de Poenitentia Reformatorum nuncupatorum regni Franciae procuratorem generalem, felicitis recordationis Paulo Papa V praedecessori nostro exposito, quod quondam Ioannes del Hierre, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia etiam nuncupatorum dum viveret minister generalis, habitâ notitiâ, quod nonnullae summâ pietate fulgentes personae in regno Franciae existebant, quae ad imitationem sancti Ludovici et sancti Ivonis eiusdem nationis ad tertiam regulam sancti Francisci, pro secularibus a recolendae memoriae Nicolao Papa IV etiam praedecessore nostro editam, recipi desiderabant, dictus Ioannes minister generalis, piis illorum votis volens annuere, ex indulto sibi a Sede Apostolicâ concesso, per suas patentes litteras plenariam et omnimodam potestatem provinciali, omnibusque guardianis domorum fratrum dicti Tertii Ordinis sancti Francisci Reformatorum eiusdem regni Franciae concesserat, ut quaecumque utriusque sexus personas ad observationem regulae dicti Nicolai praedecessoris iuxta eiusdem Ordinis statuta recipere, vestire, regere et congregare libere et licite possent et valerent, et, si eatenus aliquae a dictis fratribus factae fuissent receptiones huiusmodi personarum, tamquam validas confirmaverat et approbaverat, ac insuper provinciali et guardianis praedictis potestatem plenam concesserat, ut quibuscumque personis de suâ congregatione be-

nemeritis, quae ipsius bonorum spiritualium omnium participes fieri desiderabant, litteras filiationis nuncupatas impendere possent, prohibueratque etiam fratribus dicti Ordinis sancti Francisci de Observantia, ne quempiam habitu Tertiiorum, absque dicti provincialis consensu, vestirent, vel eos reciperent, sed tantum liceret eidem provinciali et superioribus praedictis eosdem vestire et recipere) idem Paulus praedecessor, supplicationibus eiusdem procuratoris generalis sibi desuper porrectis inclinatus, praedictas concessionem et desuper expeditas litteras patentes dicti Ioannis ministri generalis confirmavit, ac tunc et pro tempore existentibus provinciali omnibusque guardianis domorum fratrum dicti Tertii Ordinis sancti Francisci Reformatorum eiusdem regni Franciae, ut quaecumque utriusque sexus personas ad observationem regulae per dictum Nicolaum praedecessorem, ut praefertur, editae iuxta statuta praedicta recipere, et ad habitum in dictâ regulâ descriptum admittere, et personae sic admissae omnibus et singulis privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, indultis et gratiis, quibus in aliis regnis et provinciis ad habitum huiusmodi admissi de iure, usu, consuetudine, aut aliâs quomodolibet utebantur, poterant et gaudere poterant quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter (quoad exemptionem, tantum iuxta praescriptum Lateranensis concilii ultimo loco celebrati) uti, potiri et gaudere libere et licite possent et valerent concessit, et aliâs prout in eiusdem Pauli praedecessoris in simili formâ Brevis die XIV martii MDCXIII desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

† Quas non puto esse in Bullario (R. T.).

Frater de
Observantiâ ex-
pogant huius-
modi Tertiariorum
sibi fuisse sem-
per subiectos.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Ignatii le Gault commissarii generalis ac ministrorum provincialium aliorumque fratrum Minorum dicti Ordinis sancti Francisci de Observantiâ eiusdem regni Franciæ expositum fuit, iam inde ab exordio dicti Ordinis sancti Francisci nunquam dubitatum vel controversum fuerit, quin fratres eiusdem Ordinis sancti Francisci de Observantiâ ius, potestatem et usum dandi personis secularibus habitum dicti Tertii Ordinis a sancto Francisco instituti eorumque curam spiritualem gerendi habuerint, quinimo ipsi fratres dicti Tertii Ordinis in communi viventes iuxta regulam a piæ memoriæ Sixto Papa IV etiam prædecessore nostro approbatam sub curâ et regimine fratrum Minorum prædictorum semper extiterint, ac iuxta similis memoriæ Clementis VIII et eiusdem Pauli V Romanorum Pontificum, etiam prædecessorum nostrorum, et nostras in simili formâ Brevis litteras universi fratres dicti Tertii Ordinis sancti Francisci in communi viventes et in regno prædicto existentes ministro necnon commissario in eodem regno generalibus eiusdem Ordinis sancti Francisci de Observantiâ subsint, Paulique prædecessoris huiusmodi litteras fratribus Minoribus prædictis neque citatis neque auditis emanaverint: nobis propterea pro eorumdem commissarii generalis ac ministrorum provincialium et fratrum prædictorum parte fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Urbanus de-
clarat per Pau-
lum V litteras
nullius in fuis-
se derogatum.

§ 3. Nos igitur, exponentes prædictos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ

latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, per primodictas Pauli prædecessoris prædicti litteras non fuisse nec esse sublatum fratribus Minoribus dicti Ordinis sancti Francisci, tam de Observantiâ quam Reformatis seu Recollectis eiusdem regni Franciæ, ius et facultatem, quibus hucusque usi sunt, tradendi et exhibendi personis in seculo viventibus habitum tertiariorum huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore præsentium, declaramus, et, quatenus opus foret, iisdem fratribus Minoribus ius et facultatem huiusmodi confirmamus.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Non obstantibus prædictis Pauli prædecessoris prædicti litteris; aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 25 ianuarii 1642, pontif. anno xix.

Clausulas ad-
dit.

Derogat ob-
stantibus.

DCCXXXI.

Prohibitio ne in ecclesiis civitatis et diocesis Hispalensis sumatur tabaccum.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Cum ecclesie divino cultui dicatae domus sint orationis, easque propterea omnis sanctitudo deceat, merito nos, quibus cunctarum per orbem universum ecclesiarum cura a Deo commissa est, advigilare convenit, ut ab eisdem ecclesiis quicumque actus profani et indecentes procul arceantur. Itaque, cum, sicuti pro parte dilectorum filiorum decani et capituli ecclesie metropolitanae Hispalensis nobis nuper expositum fuit, pravus in illis partibus sumendi ore vel naribus tabaccum vulgo nuncupatum usus adeo invaluerit, ut utriusque sexus personae, ac etiam sacerdotes et clerici, tam seculares quam regulares, clericalis honestatis immemores, illud passim in civitatis et diocesis Hispalensis ecclesiis, ac, quod referre pudet, etiam sacrosanctum missae sacrificium celebrando sumere, linteaque sacra foedis, quae tabaccum huiusmodi proicit, excrementis conspurcare, ecclesiasque prædictas tetro odore inficere, magno cum proborum scandalo rerumque sacrarum irreverentiâ, non reformident:

Usus tabacci
in ecclesiis pro-
hibet Pontifex
sub excommuni-
cationis latae
sententiae poe-
na.

§ 1. Hinc est quod nos, ut abusus tam scandalosus ab ecclesiis huiusmodi prorsus eliminetur pro pastoralis nostrae sollicitudine providere, ac decanum et capitulum præfatos specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, ha-

rum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus ipsorum decani et capituli nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis utriusque sexus personis, tam secularibus quam ecclesiasticis, etiam cuiusvis ordinis, instituti, ac militiarum, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, regularibus, quomodolibet qualificatis et quantumlibet privilegiatis et exemptis, etiam speciali notâ et expressione dignis, ne de cetero in quibuscumque civitatis et diocesis prædictarum ecclesiis earumque atriis et ambitu tabaccum, sive solidum, vel in frusta concisum, aut in pulverem redactum, ore vel naribus aut fumo per tubulos et aliâs quomodolibet sumere audeant vel præsumant, sub excommunicationis latae sententiae eo ipso absque aliquâ declaratione per contrafacientes incurrendae poenâ, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, interdiciamus et prohibemus.

§ 2. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Damiatensi moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio per praesentes committimus et mandamus, quatenus, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, solemniter publicans, faciat illas et in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles, ac prohibitioni huiusmodi non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII prædecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium in

Executores
deputat.

Contrariis de-
rogat.

iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon ecclesiarum praedictarum, ac quorumvis ordinum, congregationum et institutorum regularium, ac militiarum, etiam hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus vel alicui coniunctim vel divisim sit ab eadem Sede indultum, quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides danda transumptis.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 30 ianuarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXII.

Declaratio circa exactionem taxae collegio subdiaconorum Sedis Apostolicae assignatae ratione provisionum ecclesiarum palliis insignitarum.

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

§ 1. Dudum felicitis recordationis Sixtus Papa V praedecessor noster, ex certis tunc rationabilibus causis adductus, et abusibus et scandalis, quae circa exactionem taxae emolumentorum ratione ecclesiarum palliis insignitarum collegio subdiaconorum apostolicorum de numero participantium debitorum irrepserant, cum interdum emolumenta ipsa iidem subdiaconi etiam per retentionem palliorum perciperent, opportunum remedium adhibere volens, sub datum videlicet nonis decembris, pontificatus sui anno II, motu suo proprio, per eum habitam consideratione, quod Romani Pontifices taxas et emolumenta huiusmodi, tamquam primitias fructuum inferioris ecclesiae vacantis pro stipendiis officialium Sedis Apostolicae et conservatione universalis Ecclesiae militantis assignaverant, tunc et pro tempore existentibus subdiaconis praedictis, quod, de quarumcumque ecclesiarum patriarchalium et metropolitanarum, vel alias de iure, consuetudine aut privilegio palliis huiusmodi insignitarum, etiam titularium, etiam in partibus infidelium existentium, fructibus, in litteris super earum provisionibus imposterum conficiendis expressis et taxatis, quinque florenos auri pro quolibet centenario inter ipsos subdiaconos de numero participantium tantum iuxta eorum constitutiones seu consuetudines dividendos et distribuendos, ceteraque iura et emolumenta percipere et exigere libere et licite possent, plenam et liberam licentiam et facultatem apostolicam auctoritate perpetuo concessit, ac tunc et pro tempore existentibus plumbi collectoribus, seu plumbatoribus apostolicis, sub ducentorum ducatorum, ipsis subdiaconis pro una, et pro altera medietatibus

Sixtus V quid voluit circa taxam, de qua in rubrica, ad tollendos abusos.

1 Vocem inter nos addimus (R. T.).

piis locis arbitrio suo applicandorum, poenam commisit et mandavit, ne postea litteras quascumque super huiusmodi ecclesiis expeditas vel expediendas plumbarent, aut plumbatas partibus restituerent, nec restitui permetterent, nisi prius de summa singulorum quinque florenorum pro quolibet centenario huiusmodi eisdem subdiaconis foret integre satisfactum, et de satisfactione constaret per chirographum receptoris dictorum subdiaconorum, sive eorum decani vel prodecani manu signatum, vel per appositionem manus eiusdem in litteris praefatis loco congruo, ad instar ceterorum officialium similes taxas habentium et exigentium.

§ 2. Voluit autem dictus Sixtus praedecessor, et districtius prohibendo mandavit, ne ipsi subdiaconi, ultra dictam taxam, pro sustentatione ac dote dictorum officialium percipi solitam, ceteraque iura et emolumenta consueta praedicta, quicquam aliud pro ipso pallio neque ratione confectionis, benedictionis sive traditionis eiusdem exigere aut accipere (sub quingentorum ducatorum, ipsis ecclesiis a quibus accepissent pro una, et pro altera medietatibus locis piis arbitrio pro tempore existentis Romani Pontificis applicandorum, poenam) auderent seu praesumerent, et alias, prout in cedula motus proprii eiusdem Sixti praedecessoris, sub datum nonis decembris, pontificatus sui anno II, et in litteris apostolicis desuper per pie memoriae Gregorium XIV etiam praedecessorem nostrum, cum ipse Sixtus antequam eius litterae desuper conficerentur, sicut Domino placuit, rebus fuerit humanis exemptus, confectis plenius continetur.

Nilominus novi abusus circa taxae praefatae exactionem sunt orti.

§ 3. Cum autem, sicut nobis nuper innotuit, etiam post litteras huiusmodi anti-qui perduraverint, vel novi abusus circa exactionem taxae praefatae subdiacono-

1 Nec Sixti nec Gregorii litt. cit. adsunt (R. T.).

rum, et forsitan peiores prioribus, irrepserint, et propterea officii nostri partes esse existimemus huiusmodi abusibus, ne ulterius etiam cum non modico fidelium scandalo serpent, opportunum remedium adhibere, motu proprio, non ad alicuius nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia meraque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ex voto etiam congregationis quorundam praelatorum per nos desuper ad id in specie deputatorum, easdem cedulam Sixti et litteras Gregorii praedecessorum praedictorum hac nostra constitutione perpetua, ut infra, declaramus, et ab omnibus deinceps inconcusse observari mandamus, videlicet:

§ 4. Quod subdiaconi praefati, nunc et pro tempore existentes, non solum sub eisdem poenis inflictis et comminatis, sed etiam sub excommunicationis maioris latae sententiae, et privationis subdiaconatum et aliorum per eos obtentorum officiorum et beneficiorum ecclesiasticorum quorumlibet, ipso facto absque alia declaratione et citatione incurrendis, et aliis arbitrio Romani Pontificis pro tempore infligendis poenis, taxam ad rationem quinque florenorum pro quolibet centenario eis ut praefertur assignatam in tot ducatis auri de camera, prout alii officiales cancellariae et camerae apostolicarum participantibus earum ratas respective recipiunt et exigunt, et non quidem pro ipso pallio, seu occasione pallii, vel ratione confectionis, benedictionis, propositionis, sive traditionis eiusdem pallii, sed dumtaxat, ut praefertur, in actu expeditionis litterarum apostolicarum super provisionibus ecclesiarum palliis insignitarum, licet ante vel post traditionem ipsius pallii expendantur; et, quoad eas quae in partibus infidelium consistunt et nullos redditus habent, nihil omnino; quo vero ad eas,

Quibus remedium adhibet Pontifex hac sua constitutione.

1 Male edit. Main. legit quod pro quoad (R. T.).

quae in dictis infidelium partibus consistunt et aliquos redditus habent, ad ratam quantitatis reddituum; et, quoad eas quarum taxae per speciale mandatum Romani Pontificis pro tempore existentis perpetuo vel ad tempus ad minorem summam reducuntur, iuxta reductionem; et, quoad numeros qui ad centum non ascendunt, ad taxam numerorum huiusmodi respective dumtaxat, et nihil ulterius, etiam a sponte dantibus et offerentibus exigant et recipiant, aut exigere et recipere praesumant: et ad hunc effectum, pro perpetua et inconcussa praesentium et contentorum in eis observatione, commissionem et mandatum plumbi collectoribus, sive plumbatoribus, necnon prohibitionem dictis subdiaconis per dictas cedulam Sixti et litteras Gregorii praedecessorum ut supra factam, poenasque in eis contentas, ad quarum exactionem manu regia et via exequutiva, nulla praevia citatione, procedi posse volumus, per easdem praesentes innovamus.

Clausula praeservativa.

§ 5. Decernentes easdem praesentes de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu, notari vel impugnari, aut ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium impetrari nunquam posse;

Clausula sublata.

§ 6. Sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostram regulam de non

tollendo iure quaesito, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac collegii subdiaconorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam antiquissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, necnon aliis quae idem Sixtus et Gregorius praedecessores praefati voluerunt non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime ac plenissime, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VII februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 7 februarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXIII.

Confirmantur nonnulla antiqua decreta et statuta a notariis auditoris camerae pro bono gubernio tribunalis dicti auditoris camerae et substitutorum renovata.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii notarii tribunalis curiae causarum camerae apostolicae generalis audi-

Notarii quaedam antiqua statuta renovant et iure innovando firman.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

loris, quod ipsi, pro felici dicti tribunalis suorumque iuvenum et substitutorum gubernio, atque etiam pro bono publico, cum interventu et praesentia ipsius camerae apostolicae generalis auditoris, nonnulla decreta et statuta antiqua renovant, ampliarunt et inter se medio iuramento stabiliverunt tenoris subsequentis, videlicet:

Die iovis v mensis decembris MDCXLI.

Referuntur huiusmodi statuta.

Fuit habita congregatio in palatio illustrissimi et reverendissimi domini Octaviani Raggii auditoris camerae et coram dominatione sua illustrissima ac perillustri et reverendo domino Antonio Francisco Ruperto eius auditore, heri pro hodie intimata, in qua interfuerunt infrascripti domini, Sanctes Floridus decanus, Augustinus Thuclus, Gaspar Columna, Adrianus Gallus, Franciscus Iacobus Belgius, Dominicus Burattus, Alexius Chrysostomus, Sebastianus Pasquetus, Antonius Raynaldus; et in eadem congregatione fuit propositum per dominum Sanctem Floridum decanum, quod in collegio notariorum apostolicae camerae ab antiquissimo tempore fuit pluries decretum, quod sine licentia congregationis notariorum substituti et alii iuvenes recedentes ab aliquo officio non recipiantur ad servitia alterius notarii, nisi servatis certis conditionibus in dictis decretis expressis et contentis, quae quidem decreta habentur in priori libro rubeo, folio xxii, et fol. cc, et in libro secundo rubeo sub foliis i et xli. Verum, quia dicta decreta, vel propter iniuriam notariorum, vel aliis de causis, non observantur ad unguem, et multum expedit, tam pro publica utilitate, quam pro bono regimine dicti collegii, ut illa et illorum ampliationes et extensiones serventur: idcirco instetit dominationi suae illustrissimae pro innovatione et confirmatione dictorum decretorum et illorum extensione, innovatione et ampliatione. Qua

propositione audita, dictus illustrissimus dominus auditor camerae mandavit legi dicta decreta, ac illarum innovationes et extensiones, prout alta et intelligibili voce lectae fuerunt; quibus perlectis et bene consideratis, fuerunt per dominationem suam illustrissimam dicta decreta cum omnibus suis ampliationibus innovata et confirmata, annuentibus et consentientibus omnibus supradictis notariis, sub poenis in illis contentis, et aliis dominationi suae illustrissimae et aliis auditoribus camerae pro tempore existentibus benevisis; ac propterea mandavit praedictos notarios praesentes dictae congregationi iurare super observatione dictorum decretorum, et illorum ampliatione et extensione, et dictum iuramentum in manibus dominationis suae illustrissimae praestari perpetuo, tactis, etc., iurarunt et praestiterunt, etc.; quoad absentes vero mandavit eidem domino decano quod intra triduum recipere debeat simile iuramentum de observandis dictis decretis; et dicti iuramenti instrumentum confici, et haec omnia in libro decretorum tribunalis registrari mandavit. Praesentibus in palatio supradicto posito in platea Capranicae et coram dominatione sua illustrissima infrascriptis testibus: illustrissimo et excellentissimo domino Iacobo Angelutio, filio quondam Simonis Desduscia, Spoletanae dioecesis, et illustrissimo et excellentissimo domino Iuliano Laureto filio quondam Francisci Sabino, etc.

Tenor vero supradictorum decretorum est infrascriptus:

Collegium notariorum auditoris camerae, auditis non sine maxima molestia in diversis suis congregationibus, variisque querelis propositis in substitutos et iuvenes quosdam in nostris officiis inservientes, et cognitis ab experto ipsarum que-

Decretum, quod in huiusmodi congregationibus substitutos et iuvenes non recipiantur.

1 Edit. Main. habet *praestaverunt* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *positum* (R. T.).

relarum eventibus, qui fuerint, et quale praedictum intulerint, et de praesenti respective inferant nedum antecessoribus nostris, sed et aliis, nobisque et universo tribunali nostro, et cognito etiam, quod malorum omnium radix ex multorum irreverentiâ et inobedienciâ erga dominos, nonnullorumque aliorum ex nimia lucri cupiditate, aliorumque modicâ negligentia et malâ vivendi pravâ consuetudine, aut ex eorum malis moribus et licentiosâ vitâ ortum habuit; volensque, quoniam unusquisque rerum suarum est moderator et arbiter, praecavere ne in similia vel forsitan maiora iidem et alii pro tempore existentes in nostris officiis prolabantur, et in tam grandi familiâ, quae fere numerum centum et quinquaginta personarum superat, remedia adhibere opportuna, qualia experientia ipsa tamquam rerum magistra docuit, ipsamque familiam Deo adiuvante reformare, aliaque bene et recte instituere ad suam et communem omnium aliorum utilitatem; ex praedictis igitur et aliis iustis et rationabilibus causis, re prius in pluribus congregationibus mature discussâ, innovavit decretum eiusdem collegii antiquum² de substitutis disponens, de quo in praecedenti libro rubeo appellato, folio cc habetur, et illius ampliationem in eodem libro fol. xxxii a nostris antecessoribus provide factam; et illis salvis decrevit, quod, occurrente in futurum aliquando recessu alicuius ex substitutis et aliis iuvenibus ex aliquo officiorum nostrorum, servari debeat sine difficultate et contradictione aliqua nedum dispositio dicti statuti, et illius confirmationis sive ampliationis praedictae; verum etiam, antequam recipiatur in aliquo officio, proponi a notario debeat a quo recessit, tamquam de illius vitâ et moribus

¹ Male edit. Main. legit et pro ex (R. T.).

² Improbe edit. Main. legit antequam pro antiquum (R. T.).

informato, in plenâ ipsius collegii congregatione, si ille ad tribunal redire voluerit, causa¹ talis recessus, ut congregatio ipsa illum cognoscat et declaret etiam bene vel male meritum de ipso tribunali, et an in eo de novo sit ille admittendus, vel non; et sine congregatione praedictâ et licentiâ integrae congregationis recipi ab aliis non possit; et ita perpetuo statutum, decrevit et observare promisit et iuravit, sub poenis in antiquis statutis expressis, et contra illos privationis mensariatus et conclavistatus aliorumque officiorum ipsius collegii, usquequo paruerint.

Datum in plenâ congregatione habitâ in domo domini Ovidii Erasmi, nostri notarii, ac moderni mensarii et decani, die III aprilis MDLXXXVII.

Ovidius Erasmus, mensarius et decanus; Ioannes Iacobus de Fabiis, notarius; Franciscus Masinus, notarius; Marcus Antonius Brutus, notarius; Scipio Grimaldus, notarius; Ioannes Carpanus, notarius; Hieronymus Fabirus, notarius; Ioannes Franciscus Ugolinus, notarius; Mauritius Buccharinus, notarius; Guidus Argenti, notarius.

Tenor vero decreti antiqui disponens de substitutis, de quo in libro rubeo appellato sub fol. cc, talis est, videlicet:

Aliquis notarius de copistis et substitutis alterius se non impediât illos avertendo a servitiis eius cum quo stant, et alliciendo ad servitia sua, nec recipiendo illos ad se, si non decesserint a notario, ad cuius servitia fuerunt prius, cum bonâ licentiâ, vel saltem steterint² per unum annum extra tribunal. Et si contigat aliquem notarium contravenire praesenti statuto in substituto, privetur turno ordinariorum commissionum; si in copista,

¹ Legerem causa (R. T.).

² Edit. Main. legit steterit (R. T.).

De substitutis.

privetur turno appellationis ordinariorum per sex menses; et nihilominus teneatur dimittere talem copistam vel substitutum ab eius officio; et, si requisitus non expulerit, privetur et ex tunc privatus existat omnibus turnis per annum; et mensarii pro tempore distribuentes talibus commissionem aliquam, suo salario privati existant; et crescat poena tam ipsius mensarii quam dicti notarii contrafacientis pro contumaciâ, quam fieri contingat, arbitrio sociorum.

Die xv octobris MDCXLI.

Fuit habita congregatio in domo domini Sanctis Floridi decani, heri pro hodie intimata, in qua interfuerunt omnes, praeter dominos Fontiam et Gallum ab Urbe absentes, et in eâ fuit collegialiter resolutum, decretum et statutum ut infra, videlicet:

Quoniam experientiâ compertum est quod nonnulli iuvenes et substituti tribunalis nostri, parum aut nihil curantes monitiones et praecepta dominorum cum quibus degunt et morantur, etiam illi, qui permanent, ut dicitur, ad rogatus, sine victu, salario et domicilio, aut aliâs quomodolibet, in longum protrahunt extensiones instrumentorum per eos eorum nomine et in eorum respective officiis rogatorum, et quotidie excrescit illorum irreverentiâ et inobedienciâ erga eosdem dominos, quod plerumque accidit et oritur ex eorum malis moribus, malâ vivendi consuetudine, et licentiosâ ninfâ vitâ, et saepe etiam ex nimia facilitate nonnullorum dominorum officiorum in recipiendis in eorum officiis dictis substitutis et iuvenibus recedentibus ab aliquo officio contra formam et dispositionem tam antiquorum quam modernorum statutorum tribunalis; volens propterea collegium notariorum apostolicae camerae opportuna praemissis adhiberi remedia, ipsosque substitutos et iuvenes re-

formare ad suam et omnium utilitatem, maxime vero publicam, negotio huiusmodi in diversis congregationibus mature discusso, licet iam in admissionem cuiuslibet notarii fuerit iuratum per quemlibet statuta, consuetudines et decreta collegii inviolabiliter observari, nihilominus, ne dicta statuta obsoleta¹ esse videantur, hoc praesenti perpetuo valituro decreto innovarunt omniâ antiqua statuta et decreta collegii de substitutis, iuvenibus et copistis disponentiâ quae habentur in libro priori rubeo sub foliis xxxii et cc, et in posteriori libro sub folio i, iam pridem a nostris antecessoribus consulte facta, et hic ad maiorem corroboracionem denuo inserta, tenoris, etc.

Quae quidem decreta et statuta perpetuo observari decreverunt, et cum iuramento promiserunt, sub poenis in illis contentis, et ulterius ducatorum viginti-quinque auri de camerâ per contravenientes solvendorum et aliis distribuendorum², et sic se subscripserunt in fidem, etc.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati notarii decreta et statuta huiusmodi pro illorum firmiori subsistentiâ et observatione apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communitari summopere desiderent:

§ 3. Nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta et statuta

¹ Edit. Main. legit absoluta pro obsoleta (R. T.).

² Ed. Main. legit distribuenda (R. T.).

Potitae apostolicae confirmationis.

Conce litor.

praeinserta, cum omnibus et singulis in eis contentis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Claufula.

§ 4. Decernentes illa necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet in futurum spectabit, inviolabiliter observari, ipsisque notariis plenissime in omnibus et per omnia suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ipsumque etiam camerae praedictae auditorem generalem, et quosvis alios quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quibusvis aliis collegii eorundem notariorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xv februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 15 februarii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXXXIV.

Decreta nonnulla edita in definitorio provinciae S. Francisci Galliae fratrum Ordinis sancti Francisci Recollectorum extenduntur ad omnes dicti regni provincias.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, pro parte dilectorum filiorum fratrum definitorii provincialis Ordinis Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum provinciae S. Francisci in Gallia nobis exposito, quod in dicto definitorio ordinatum fuerat, ut iura patrum dictae provinciae regularentur modo sequenti, videlicet:

I. Gaudebunt ubique etiam in capitulo et congregationibus quibuscumque praecedentia et titulis patrum provinciae iuxta statuta generalia et provinciae;

II. Erunt perpetui discreti ad quaecumque capitula provincialia convocandi, in quibus habebunt votum activum et passivum, sicut ceteri vocales in omnibus si adesse voluerint;

III. Exprovincialis, finito triennio sui provincialatus, ad omnes definitorii congregationes et congregationem intermediam vocabitur et accedet, ibidemque sicut ceteri definitores suffragabitur usque ad sequentis ministri creationem inclusive, elapso vero hoc exprovincialis triennio nullum ius ad ingrediendum definitorium, sicut nec ceteri patres provinciae, obtinebit;

IV. Omnibus privilegiis, quibus definitorii patres iuxta statuta provinciae gaudent, et quandocumque gaudebunt, solo ingressu excepto, plenarie potentur, aliisque quibus antea potiebantur:

§ 2. Ipsique exponentes praemissa per nos confirmari cupiebant: nos, de vene-

Alias hi fratres iura patrum suae provinciae relata hic methodo dirigi poterunt.

rabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, ordinationes praedictas apostolica auctoritate confirmavimus, et alias, prout in nostris in simili forma Brevis litteris de anno MDCXXXIV expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Eandem methodum ad ceteras regni Galliae provincias extendi petunt.

§ 3. Cum autem, sicut iidem fratres Recollecti dicti regni nobis nuper exponi fecerunt, subinde ordinationes huiusmodi, sic per nos confirmatae, nedum in praedicta S. Francisci provincia observatae, sed etiam in duabus congregationibus aliis seu nuper Parisiis et Nivernis per patres Recollectos provinciarum regni Franciae celebratis per statutum receptae, executionique demandatae, et sic dissensiones et querimoniae eatenus exortae in praefatis fratrum Recollectorum dicti Ordinis provinciis eiusdem regni circa dicta patrum provinciarum privilegia consopitae, terminalaeque, necnon pax et uniformitas iisdem provinciis reddita fuerint: nobis propterea denuo nedum pro parte praedictorum provinciae eiusdem S. Francisci, sed etiam omnium aliorum praefatorum patrum Recollectorum dicti regni humiliter supplicatum fuit, ut, pro bono pacis et uniformitatis inter ipsos, praefatas nostras litteras ad omnes et singulas eorundem fratrum Recollectorum provincias dicti regni extendere, et alias ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Praestat Pontifex.

§ 4. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et

absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatas nostras litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, ad omnes et singulas fratrum Recollectorum dicti Ordinis provincias in eodem Franciae regno, apostolica auctoritate, tenore praesentium, extendimus.

§ 5. Et insuper, cum, sicut nobis innouit, occasione cuiusdam statuti, inter alia in ultimo generali dicti Ordinis capitulo de anno MDCXXXIX celebrato editi, et per quasdam alias nostras in eadem forma Brevis litteras de eodem anno emanatas confirmati patribus Recollectis dicti Ordinis eiusdem regni desuper inauditis, quo nedum exprovinciali, sed etiam patri provinciae digniori ingressus in definitorium conceditur, quamplures de novo lites et controversiae in praefatis fratrum Recollectorum dicti regni provinciis exortae sint, nullaque in eisdem provinciis obtinendae pacis et tranquillitatis spes affulgeat, immo maxima relicta sit occasio de maioribus quam antea dissensionibus dubitandi:

§ 6. Nos, praemissis pro nostra pastoralis sollicitudine occurrere volentes, praefatum statutum seu dicti capituli generalis indultum, quod videlicet exprovincialis et pater provinciae dignior definitorium ingredi possint, quoad praefatas fratrum Recollectorum dicti Ordinis provincias eiusdem regni, auctoritate et tenore praedictis revocamus, cassamus et annullamus, ac pro revocato, casso et nullo haberi volumus et declaramus.

§ 7. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum

Aliud vero statutum, ex quo controversiae datur occasio.

Cassat et irritat.

Claufula ad dit.

et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praedicto et quibusvis aliis Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis Ordini et provinciis, illorumque superioribus, fratribus et personis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 8. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 20 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXV.

Quod, concordato et invitato parochi, cadavera defunctorum possint sepulturae tradi per regulares Ordinum Mendicantium provinciae Russiae absque alio parochi consensu¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii fratres Ordinum Mendicantium provinciae Russiae nobis nuper exponi fecerunt, ipsi cupiant per nos declarari, an regulares absque ulla alia licentia parochi possint recto tramite e domo propria¹ defunctorum cadavera illorum asportare, et in propriis eorumdem regularium ecclesiis sepelire, cum ab ipsis defunctis sive illorum haeredibus et consanguineis sepultura sibi in ecclesiis regularium electa fuit, concordato prius et invitato parochi per eosdem de suis emolumentis pro more locorum:

Regularium petitio.

§ 2. Nos, eosdem fratres Mendicantes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, posse in casu proposito, concordato et invitato parochi, cadaver defuncti sepulturae tradi per regulares absque alio consensu parochi, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, declaramus,

Declaratio, de qua in rubrica.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

¹ Edit. Main. legit *proprio* (R. T.).

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 22 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXVI.

Facultas thesaurario generali camerae apostolicae deputandi exactores iurium et spoliolum camerae praedictae debitorum in Catalonia et comitatibus Ceritaniae et Rossitionis ob bellorum motus¹.

Dilecto filio magistro Ioanni Baptistae Lomellino, in utraque signaturam nostram referendario ac nostro et camerae apostolicae thesaurario generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte filii,

salutem et apostolicam benedictionem.

Causa concedendae facultatis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, a multo citra tempore ob bellorum motus in principatu Cataloniae et comitatibus Rossitionis et Ceritaniae vigentes, illi iurium et spoliolum camerae apostolicae debitorum subcollectores, quos dilectus filius noster et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncius, ac iurium et spoliolum, eidem camerae in dictis regnis debitorum, collector generalis deputaverat in singulis civitatibus et dioecibus principatus et comitatum huiusmodi, sint de facto impediti quominus cum eodem nuncio tractare, illicque de exactis respondere, ac rationes collectionis et admini-

strationis eorum reddere possint, prout antea faciebant, in maximum diotae camerae detrimentum:

§ 2. Idcirco nos, eiusdem camerae indemnitati in praemissis, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia ac maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut, in civitatibus et dioecibus principatus et comitatum praedictorum, tot, quot tibi videbitur, personas (quae durante impedimento praedicto iura et spolia ac ecclesiarum nunc et pro tempore vacantium fructus dictae camerae hactenus et pro tempore debita et debitos colligant et percipiant, necnon a commissariis et subcollectoribus iurium, spoliolum et fructuum huiusmodi per dictum nuncium deputatis rationes suae administrationis, ab ultima per eos reddita et solidata cum dicto nuncio ratione, exigant, et quascumque pecuniarum summas, in quibus commissarii et subcollectores praedicti debitores reperti fuerint, ab eis ad thesaurariumque generalem camerae apostolicae pro tempore existentem quamprimum transmitti, vel tibi solvi, ad effectum illas ad nos et Sedem Apostolicam tutiori qua fieri poterit via transmittendi, faciant), auctoritate nostra cum facultatibus ad praemissa necessariis et quomodolibet opportunis, et quas illis durante eorum impedimento tribuendas duxeris concedendas¹, deputes. Nos enim tibi desuper plenam et amplam, earumdem tenore praesentium, facultatem concedimus et imper-

Facultas, de qua in rubrica.

Derogatio contrarium.

¹ Vel vox *tribuendas* vel *concedendas* redundare videtur (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et ecclesiarum quarumcumque, aliorumque regnorum, provinciarum, civitatum et locorum quorumcumque, et quibusvis alijs, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis et usibus, privilegijs quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii mdcxlii, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 28 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXVII.

Facultas patriarchae Constantinopolitano, et archiepiscopo Damiatensi, nuncijs Hispaniarum, exercendi suum munus etiam extra regna Hispaniarum, quatenus ex ipsis regnis expellantur, vel discedere cogantur.

Venerabili fratri Ioanni Iacobo, patriarchae Constantinopolitano, nostro et Apostolicae Sedis ad charissimum in Christo filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum et Hispaniarum regna cum potestate legati de latere nuncio,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Causae concordandae facultatis.

§ 1. Cum nos nuper te nostrum et Apostolicae Sedis cum potestate legati de latere nuncium ad charissimum in Christo

filium nostrum Philippum Hispaniarum regem catholicum et Hispaniarum regna miserimus, ubi resedit et nunc residet venerabilis frater Caesar archiepiscopus Damiatensis eandem nunciaturam exercens, idcirco, volentes casibus contingibilibus providere, quatenus indebite, scilicet inimico homine zizania disseminante, accideret, quod Deus avertat, fraternitatem tuam non recipi, et praedictum Caesarem, aut etiam, post tuam receptionem, utrumque vestrum a praedictis regnis expelli, aut alijs te, quominus commissum tibi munus et facultates tibi a nobis concessas libere exerceas, quomodolibet impediri, considerantesque quam graviter ex praemissis, si fierent, nostra et dictae Sedis auctoritas laederetur, quantumque debitae nobis et eidem Sedi obedientiae et reverentiae detraheretur, et pastoralis officii nostri esse duximus, in praedictis casibus, licet plane incertis, et quos vix suspicamur, de illis providere remedijs, per quae nostra et dictae Sedis dignitas et auctoritas sarta tecta conservetur, et tam ipse Caesar quam tu muneribus vobis commissis fungi valeatis, et quilibet vestrum valeat, unus alterum adiuvando, et alter alteri supplendo, ac violentias alteri vestrum inferendas vindicando, iurisque remedijs opportunis propulsando.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tam eidem Caesari, cuius facultates, alijs per nos sibi concessas, in quolibet praedictorum eventuum ad infrascriptum effectum dumtaxat durare volumus, quam etiam fraternitati tuae, et cuilibet vestrum in solidum, per praesentes committimus et mandamus, ut etiam extra regna praedicta, et ubivis locorum, et in quacumque alienâ provinciâ, civitate, dioecesi et iuris-

1 Male edit. Main. legit suam (R. T.).

2 Particula et delenda (R. T.).

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

dictione, ubi eundem Caesarem ac te pro tempore, etiam iter agendo seu transeundo, existere seu morari contigerit, etiam non requisito ordinario, episcopo, dioecetano, metropolitano, primate, et quocumque alio, cuiuscumque ordinis, status, gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, ac speciali notâ et individuâ expressione digno, nullaque petitâ nec obtentâ ab iis nec a quibusvis alijs licentiâ, nedum omnes et singulas facultates eidem Caesari et tibi per nos concessas in subditos tuae et illius iurisdictioni ratione muneris nuncii huiusmodi non secus ac si in dictis regnis et locis solitae nunciorum Sedis Apostolicae ad eadem regna residentiae existetis libere exerceas, et dictus Caesar exerceat, sed etiam in quosvis alios, etiam extra praedicta regna commorantes, quorum facto, ope, consilio, auxilio, operâ, iussu et auctoritate tibi ingressus in dicta regna denegari, aut te ut par est non recipi, vel, postquam ingressus et receptus fueris, aut alijs, in muneris nuncii huiusmodi et facultatum praedictarum libero exercitio quomodolibet impediri, aut te ac praedictum Caesarem seu alterum vestrum a praedictis regnis eiici seu expelli, seu etiam ad inde discedendum cogi contigerit, quicumque et quoscumque sint, ac quantumvis privilegiati, exempti, qualificati, specialique et individuâ expressione digni existant, omnibus et singulis remedijs, tam coniunctim quam divisim, ac etiam ex officio, seu per inquisitionem, etiam summarie, simpliciter, et de plano, sine figurâ et strepitu iudicii, solâ facti veritate inspectâ, ac omni et quacumque appellatione remotâ, procedas, et respective procedat, sententiasque, censuras et poenas ecclesiasticas ad tui et dicti Caesaris defensionem, ac violentiam et iniuriarum, quas vobis et cuilibet vestrum forsân inferri contigerit, ut praefertur, propulsationem et vindictam, non solum extraiudicialiter, sed etiam iudicialiter procedendo, infligas et fulmines, ipseque Caesar infligat et fulminet, infligtasque et fulminatas etiam a iure et consuetudinibus apostolicis contra similia audentes et perpetrantes uterque vestrum declaret et denunciât, aggravetque et reaggravet, aliaque in praemissis quomodolibet necessaria et opportuna faciat, dicat, gerat, decernat, exequatur, et executioni demandari curet, toties quoties opus erit, vel cuilibet vestrum videbitur, etiamsi mandatum magis speciale et individuam mentionem requirerent, necnon quaecumque interdicta ecclesiastica, tam personalia, quam localia, seu mixta, in unâ seu pluribus civitatibus et terris, seu locis, ac etiam in omnibus et singulis regnis praedictis, et in ipsâ capellâ regiâ regnorum huiusmodi, cessationemque a divinis decernat et ponat: nos enim ad praemissorum effectum plenam, amplam et sufficientem facultatem utrique vestrum desuper tribuimus et impertimur, cum facultate deputandi ubique alium seu alios cum simili vel limitatâ facultate, prout cuilibet vestrum videbitur, ad faciendum, gerendum et exequendum omnia et singula praedicta, ac alia quae vobis et vestrum cuilibet videbuntur et quae erunt quomodolibet necessaria et opportuna, illumque et illos mittendi ad civitates, terras et loca quaecumque vobis benevisa, tam intra quam extrâ praedicta regna consistentia, etiam cum facultatibus citandi praedictos, omnesque alios, etiam per edictum publicum in valvis ecclesiae maioris illius civitatis, terrae vel loci, ubi vos vel alterum vestrum etiam per transitum morari contigerit, constituto summa-

1 Patet legendum qualescumque pro quoscumque (R. T.).

1 Heic deest vox affixum, vel affigendum, (R. T.).

rie, quantum vobis seu cuilibet vestrum sufficere videbitur, de non tuto accessu, illisque toties quoties opus fuerit inhibendi, etiam sub censuris et poenis, etiam pecuniariis, per quemlibet vestrum vel vestros deputatos vestro vel eorum arbitrio infligendis, applicandis et moderandis, ac quaecumque alia quomodolibet necessaria et opportuna gerendi, decernendi, mandandi et exequendi.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictorum regnorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, ordinum, congregationum, institutorum et militiarum quorumlibet, ac quarumvis civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, legibus, usibus, naturis, ac ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis regnis, illorumque incolis, et quibusvis aliis nunciis¹ et personis, tam coniunctim quam divisim, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in specie vel in genere, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, etiam concistorialiter, ac aliis quomodolibet in contrarium praemissorum, etiam pluries et iteratis vicibus, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes,

¹ Puto locis legendum esse pro nunciis (R.T.).

mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis, et formam¹ huiusmodi pro servata habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si eisdem regnis, illorumque incolis, et quibusvis aliis locis et personis communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod ad parendum alicui cogi et compelli, aut quod citari, seu in iudicium coram iudicibus de eorum consensu non deputatis vel extra regna huiusmodi et loca suae habitationis avocari, vel quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et qualibet alia eiusdem Sedis indulgentia generali vel speciali, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam² effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxviii februarii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 28 februarii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXVIII.

Constitutio circa formam et habitum sacrarum imaginum³.

¹ Male edit. Main. legit *forma* (R. T.).
² Male edit. Main. legit *expressa... inserta* (R. T.).
³ De veneratione sanctarum imaginum habes Gregorii XIII Constit. LI *Sanctissimum*, tom. VIII, pag. 133, § 15. Circa formam autem et habitum sacrarum imaginum lege sacrosanctae Tridentinae Synodi decretum,

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Sacrosancta Tridentina Synodus optime agnoscens non leve scandalum afferre posse, si quid inordinatum, aut praepostere accomodatum, vel profanum in ecclesiis appareat, statuit nemini licere ullo in loco, vel ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam imaginem ponere, vel ponendam curare, nisi ab episcopo approbata fuerit.

Hanc Constitutionem edidit Pontifex contra varios abusus circa formas et habitum sacrarum imaginum.

§ 1. Cum autem, sicut accepimus, ex praedicti decreti inobservantia varii abusus irrepserint; idcirco nos, abusus huiusmodi tollere pro debito pastoralis officii nostri volentes, re etiam cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus praepositis communicata, et mature considerata et discussa, inhaerendo dictae dispositioni sacrosanctae Tridentinae Synodi, motu proprio et certa scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ne quis, cuiuscumque gradus, qualitatis, ordinis, status, vel conditionis, ac dignitatis et praeminentiae, etiam ecclesiasticae, etiam individua ac speciali expressione dignae existat, imagines Domini nostri Iesu Christi et deiparae Virginis Mariae, ac angelorum, apostolorum, evangelistarum, aliorumque sanctorum et sanctarum quorumcumque sculpere aut pingere, vel sculpi aut pingi facere, aut antehac sculptas aut pictas et alias quomodolibet effictas tenere, seu publico aspectui exponere, aut vestire cum alio habito et forma, quam in catholica et apostolica Ecclesia ab antiquo tempore consuevit, nec etiam cum habitu peculiari alicuius Ordinis regularis, tenore praesentium prohibemus: ac, ut imagines aliter pictae vel sculptae ab ecclesiis et aliis locis quibuslibet amoveantur et deleantur, vel reducantur et reformentur ad habitum et formam in Ecclesia catholica et apostolica ab antiquo tempore con-

suetam, ut veneratio et cultus sic dictis imaginibus augeatur, et quae oculis fidelium subiiciuntur non inordinata nec insolita appareant, sed devotionem pariant et pietatem; et ne exponantur in ecclesiis quibuslibet, ac quomodolibet qualificatis, ac earum frontispiciis et atriis imagines profanae, vel alias indecentiam et inhonestatem praeseferentes, cum domum Dei deceat sanctitudo, praecipimus. Quocirca quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum ordinariis, ac nostris et Apostolicae Sedis nunciis et legatis etiam de latere, sub obtestatione divini iudicii mandamus, ut praedicta inviolabiliter et exacte observent. Mandantes insuper omnibus capitulis ecclesiarum, etiam cathedralium et maiorum, ac universitatibus, etiam studiorum, monasteriis, ac collegiis et personis quibuscumque, etiam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, cuiuscumque ordinis, etiam Cisterciensis, instituti, congregationis et societatis, etiam Iesu, etiam militaribus, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, aliarumque militiarum, et ceteris quibuscumque, quomodolibet qualificatis, ac eadem individua expressione et speciali nota dignis, ac monialibus, etiam regularium gubernio subiectis, ac etiam Sedi Apostolicae immediate suppositis, ut in eorum ecclesiis et locis omnia et singula praemissa observent et observari faciant.

§ 2. Quatenus vero ipsi, praesertim regulares ac moniales, praesentibus litteris ac omnibus in eis contentis parere neglexerint, possint et debeant episcopi et locorum ordinarii et metropolitani, primates et patriarchae, nuncii et legati apostolici de latere missi, tamquam in hoc a Sede Apostolica specialiter delegati, contra omnes et singulos praedictos et quoscumque alios quomodolibet inobedientes et transgressores procedere, et,

Deputat exequutores.

quacumque appellatione, recursu, reclamatione, aliisque iuris et facti remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis, ad omnimodam observantiam illos, praevis unicâ monitione, censuris ecclesiasticis et aliis eorum arbitrio, et, praesertim quoad loci superiores, etiam privationis officii et vocis activae et passivae poenis compellere.

§ 3. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quocumque alio etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari vel redargui posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari.

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri et interpretari debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 5. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem etiam personarum, atque ordinum quorumcumque, etiam Cisterciensis, ac tam Mendicantium, quam non Mendicantium, militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, congregationum, societatum, etiam Iesu, ac cuiusvis alterius instituti etiam necessario et individue exprimendi mo-

nasteriorum, conventuum, capitulorum, ecclesiarum et aliorum quorumcumque tam secularium quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causâ et titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam mari magno, seu bullâ aureâ, aut aliâ nuncupatis, conservatorum deputationibus, eorumque atque aliis inhibitionibus, quibus episcopi et alii ordinarii et superiores praedicti deferre minime teneantur, et quibusvis aliis, sub quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut aliâ quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanentibus, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Et, ne praemissorum ignorantia possit ab aliquo praetendi, volumus et apostolicâ auctoritate decernimus, ut praesentes litterae, seu illarum exemplum, ad valvas basilicae Principis Apostolorum Urbis ac in acie campi Florae affixae omnes perinde arceant atque afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent;

Transumptis
credi iubet.

§ 7. Quôdque praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 15 martii 1642, pontif. anno xix.

DCCXXXIX.

Mandatum Ordinariis Galliae, ut deputent conventus in singulis provinciis pro reformatione fratrum Reformatorum sancti Francisci¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii patres et fratres Ordinum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum provinciarum regni Franciae reformationem postulantes nobis nuper exponi fecerunt, in singulis eorumdem fratrum de Observantiâ provinciis dicti regni copiosus fratrum reformari cupientium numerus reperitur, qui tamen hactenus voti compotes fieri nequiverunt, impediti etiam a propriis suis superioribus non reformatis, nedum virorum a quibus reformationi sic addicti in reformatione huiusmodi², sed etiam conventuum in quibus illi recipi et erudiri possint penuriâ laborantibus³, nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi vo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Oporteret addere verbum *adiuvari* vel simile (n. r.).

³ *Legerem laborantes* (n. r.).

Mandatum de
quo in rubrica.

lentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus et singulis venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis in dicto regno constitutis, ac dilectis filiis eorum officialibus, in virtute sanctae obedientiae, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut, quoties pro parte eorumdem exponentium fuerint requisiti, in singulis dictorum fratrum de Observantiâ eiusdem regni provinciis, in quibus adhuc custodiae reformatae erectae non fuerint, unam, seu duas, vel plures domos, prout numerus fratrum qui reformationem acceptare velint requiret, assignent, et ad id praedictos fratres de Observantiâ eorumque ministros provinciales et alios superiores, etiam per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, cogant et compellant, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; ac insuper, quod praedicti fratres, in singulis provinciis de Observantiâ reformari cupientes, ab uno ex praedictis archiepiscopis vel episcopis ab ipsis fratribus eligendo congregati, custodem, guardianos et novitiorum magistros ex aliis provinciis vel custodiis reformatorum seu recollectorum dicti regni pro primo triennio ad minus (a quibus deinceps gubernentur, erudiantur et instruantur, et finito anno deliberationis, per constitutionem Clementis praedecessoris desuper de anno mdcj editam, quae incipit *Pro iniuncti*¹, ordinato, ad

¹ Sub hac data et sub hoc die non habetur, sed vide tom. x, pag. 299 et 301 (n. r.).

Clausulas praeservativas apponit.

Clausula sublatâ, etc.

Contraria removet.

Publicari mandata.

reformationem huiusmodi recipiantur) sibi eligere et assumere libere et licite possint et debeant, ita tamen, ut in praefatis domibus seu conventibus sibi assignandis veram et realem reformationem (iuxta praedictam dicti Clementis praedecessoris constitutionem, secundum quam in omnibus deinceps vivant, et aliis reformatis seu reollectis dicti regni se conforment, cantu Gregoriano et aliis divini officii, caeremoniis, quae sunt iuxta eiusdem sancti Francisci regulam, necnon similis recordationis Nicolai III et Clementis V Romanorum Pontificum pariter praedecessorum nostrorum declarationes, exceptis¹⁾ introducere teneantur; ac demum, quod omnibus et singulis aliis immunitatibus, favoribus privilegiis et gratiis reformationi verae et reali necessariis et quibus ceterae provinciae et custodiae reformatorem seu reollectorem Ordinis et regni huiusmodi fruuntur et gaudent, frui et gaudere similiter libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Clausula.

§ 3. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis ad quos pro tempore spectabit inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis, provinciarum et custodiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, tam eisdem,

¹ Nempe, ut patet, *receptis* vel *admissis* (R.T.).

quam aliis quibuscumque ordinibus, eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXII martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 22 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXL.

Prohibitio extrahendi libros e bibliothecis conventuum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum congregationis Hispaniae.

¹ Vide, quae de his fratribus habes in const. DIX (al. 476) *Inter ceteras*, tom. XIV, pag. 472; et in const. DXLIX (al. 514) *Alias a felicis*, ibid., pag. 541.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Conservationi et manutentioni librorum bibliothecarum domorum regularium fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum congregationis Hispaniae, quantum cum Domino possumus, consulere, ipsiusque congregationis procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Prohibet prout in rubrica.

§ 1. Ne de cetero quivis eiusdem congregationis religiosus, quavis auctoritate fungens, libros, quinterna, folia impressa, sive manuscripta, bibliothecis domorum regularium huiusmodi hactenus quomodolibet donata, comparata, sive assignata, seu imposterum donanda, comparanda vel assignanda, e dictis bibliothecis, ut secularibus vel regularibus aliarum religionum mutuo dentur, extrahere, vel illa sic extracta quoquo modo personis praefatis accomodare, vel mutuare, donare, vel dare sub quovis quaesito colore praetextu vel ingenio audeat seu praesumat, sub excommunicationis maioris poenam, etiam a quovis seculari vel alterius religionis seu congregationis regulari, qui praedictos libros, quinterna, folia impressa, vel manuscripta ex eisdem bibliothecis, vel illarum aliqua, extraxerit, utenda acceperit, vel sibi retinuerit, eo ipso absque alia declaratione incurrenda, apostolica auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ipsius congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Volumus autem, ut praesentis prohibitionis copia in valvis singularum dictae congregationis bibliothecarum, vel illarum aliquo alio perspicuo loco, ubi ab omnibus commode cerni legique possit, continuo affixa remaneat, quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis credi mandat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXV martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 25 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLI.

Pro capitulo et canonicis Maioricensibus, quod contra ipsos ab inquisitoribus Maioricensibus procedi non possit, nisi in causis fidei.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Maioricensis nobis nuper exponi fecerunt, inquisitores officii inquisitionis Maioricensis iactent se posse contra dictae ecclesiae canonicos in quavis civili criminalique causa, etiam fidei materiam nullatenus concernente, sive ab ea minime dependente, procedere, ac de facto contra unum ex dictis canonicis ad quaedam praecepta et censuras in causa civili potius quam criminali devenerint,

Supplicatio

proptereaque ipsi capitulum et canonici determinari cupiant, an contra ipsos a praefatis inquisitoribus, ut praetendunt, extra causam fidei procedi possit:

§ 2. Nos, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in universâ Republicâ Christianâ adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede Apostolicâ specialiter deputatorum, qui negotium huiusmodi (visitationibus factis et intimatis quondam Aloysio de la Infantas agenti inquisitionis Hispaniarum, sive Maioricensis, necnon repetitis plurium mensium dilationibus illi concessis, ut iura inquisitionis Hispaniarum sive Maioricensis deduceret) mature discussissent nobisque retulerunt, consilio, inquisitores Maioricenses huiusmodi non posse procedere contra canonicos dictae ecclesiae, nisi pro causis fidei, vel dependentibus ab eis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, determinamus et declaramus; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Quocirca venerabili fratri episcopo Maioricensi, ac dilectis filiis decano et thesaurario ecclesiae Maioricensis, per prae-

sentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte ipsorum capituli et canonicorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, et illis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praesentes nostras litteras debitae executioni demandari et observari, ipsosque capitulum et canonicos contentorum in eisdem nostris litteris aliorumque praemissorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper ab ipsis inquisitoribus Maioricensibus, et quibusvis aliis quavis auctoritate fungentibus, quovis praetextu quomodolibet indebite molestari, contradictores quoscumque et praemissis non parentes per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et, quatenus opus sit, ecclesiae et officii inquisitionis Maioricensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ultimâ martii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 31 martii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLII.

Quod fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii Ianuensis Ordinis Eremitarum sancti Augustini congregationis Ianuensis vicario generali eiusdem congregationis remaneant subiecti¹.

Urbanus Papa VIII.
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Aegidius Consonius, Mediolanensis, procurator generalis fratrum Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod de mense februarii proxime praeteriti a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis regularium praepositis,² inter vicarium generalem et fratres dicti Ordinis congregationis Ianuensis ex unâ et fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii etiam Ianuensis partibus ex alterâ, emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. In controversiâ nuper exortâ inter vicarium generalem et fratres Ordinis sancti Augustini congregationis Ianuensis ex unâ et fratres conventus Sanctissimi Crucifixi loci Promontorii etiam Ianuensis partibus ex alterâ, super observantiâ capitulorum quae de anno MDCX a bonae memoriae cardinali Saulio totius Ordinis sancti Augustini tunc temporis protectore vivae vocis oraculo desuper habito confirmata fuerunt, necnon super observantiâ concordiae quae de anno MDCXXVII inter vicarium generalem dictae congregationis et fratres ipsius conventus Sanctissimi Crucifixi pro bono regimine et gubernio eiusdem conventus, cum praesentiâ et assistentiâ patris generalis totius Ordinis praefati, similiter inita fuit, rebusque aliis, etc., sacra congregatio cardinalium

¹ Vide, quae de his fratribus indicata sunt in Constitut. CCXXII (al. 202) *Romanus Pontifex*, tom. XIII, pag. 504.

² Desunt verba *super lite*, aut similia (R. T.).

negotiis regularium praeposita, auditis partibus, et negotio ad relationem eminentissimi Caesarini semel atque iterum mature discusso, censuit praefatum conventum et fratres Sanctissimi Crucifixi, prout ceteri eiusdem congregationis conventus, vicario generali subiectos remanere, eosdemque in habitu, disciplinâ et observantiâ regulari cum aliis fratribus praedictae congregationis in omnibus et per omnia se conformari debere, praemissis, ceterisque contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae, die XIV februarii MDCXLII.

Fr. ANTONIUS card. S. Honuphrii.

Loco † sigilli.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Aegidius procurator generalis huiusmodi decretum praesertum, quo firmiter subsistat, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communi summopere desideret: nos, eundem Aegidium procuratorem generalem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

§ 4. Decretum praesertum, cum omnibus et singulis in eo contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Decernentes illud ac praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore,

Confirmari patitur.

Confirmatio decreti, prout in rubricâ.

Mandat pro-
ut in rubricâ.

Clausulas ad-
dit.

Exequutores
deputat.

Derogat con-
trariis.

Decretum con-
gregationis re-
gularium.

suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illa concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid sectis super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis, ipsi Ordini et congregationi, illorumque quibusvis superioribus, fratribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 3 aprilis 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLIII.

Confirmatio Brevis Gregorii XIII cum aliis clausulis ad favorem provinciarum Discalceatorum sancti Francisci in regnis Hispaniarum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Alias felicis recordationis Gregorius Papa XIII praedecessor noster pro bono regimine et felici directione fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Discalceatorum nuncupatorum in regnis Hispaniarum per quasdam suas in simili formâ Brevis litteris inter alia ordinavit, ut fratres Discalceati praedicti iurisdictioni et correctioni ministri generalis fratrum Minorum eiusdem Ordinis de Observantiâ nuncupatorum dumtaxat subsint, isque in sua absentia eorumdem fratrum Discalceatorum gubernium alicui ex iisdem fratribus Discalceatis committere debeat, et alias prout in dictis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Motiva.

§ 1. Cum autem, sicut accepimus, dilectus filius Ioannes Merinero, modernus Ordinis praedicti minister generalis, occasione sui e regnis praedictis in Italiam discessus, gubernium fratrum Discalceatorum dicti Ordinis in iisdem regnis cuidam fratri ex Observantibus, non autem ex Discalceatis dicti Ordinis, commiserit, licet apud eum pro parte eorumdem Discalceatorum institum¹ fuisset, ut alicui ex ipsis Discalceatis eorum regimen demandaret; hinc est quod nos, perturbationibus, quae inde nasci possent, pro pastoralis nostrae sollicitudine obviam ire, dictorumque fratrum Discalceatorum indemnitati et prospero regimini in praemissis consulere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictas dicti Gregorii praedecessoris litteras tenore praesentium approbamus et confirmamus, necnon ut omnes et singulae eorumdem fratrum Discalceatorum in regnis Hispaniarum

Quod in absentia ministri generalis Discalceati a solis Discalceatis moderentur.

¹ Male edit. Main. legit institutum (R. T.).

praedictae provinciae, durante eiusdem Ioannis ministri generalis ab iisdem regnis absentia, ab earumdem provinciarum ministris provincialibus, a quibus ad definitiva ipsarum provinciarum appellari possit, regantur et gubernentur; ille vero ex dictis fratribus Observantibus, cui dictus Ioannes minister fratrum Discalceatorum praedictorum gubernium, ut praefertur, commisit, nihil plane iurisdictionis et auctoritatis in illos habeat vel exercent, dictique fratres Discalceati obedire ei nullatenus teneantur, utque ita et non aliter in praemissis perpetuo observetur¹, quando et quoties pro tempore existentem ministrum a generalem eiusdem Ordinis a regnis praedictis abesse contigerit, tenore praesentium volumus, statuimus et ordinamus.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis fratribus Discalceatis plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilecto filio nunc et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in regnis praedictis nuncio per easdem praesentes committimus et mandamus, ut, quando opus fuerit, et quoties pro parte fratrum Discalceatorum huiusmodi desuper fuerit requisitus, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicans, illisque efficacis defensionis praesidio in praemissis assistens, faciat illa ab omni-

bus, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria derogat.

§ 3. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII etiam praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet, concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die VIII aprilis MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 8 aprilis 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLIV.

Deputatio collectoris spoliatorum ad reverendam cameram apostolicam spectantem

¹ Male edit. Main. legit observentur (R. T.).

tium in principatu Cataloniae, ac comitatibus Rossilionis et Ceritaniae ¹.

Urbanus Papa VIII,

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

De tua prudentiâ, fidelitate et diligentia necnon probitate firmam spem in Domino concipimus, quod ea, quae tibi committenda duxerimus, solerti et fideli studio exequeris.

Nuncio apostolico impedito quominus reddi us ad cameram apostolicam spectantes exigat;

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius noster et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncius, et generalis fructuum, reddituum, proventuum, annatarum, spoliolum, censuum et aliorum introituum camerae apostolicae debitorum in regnis praedictis collector, in oppido Madriti residens officium collectoris huiusmodi in principatu Cataloniae et comitatibus Rossilionis et Ceritaniae, ob vigentes illic ad praesens bellorum motus impeditumque commercium, exercere non possit, nec computa et rationes subcollectorum ab eo ac alias deputatorum revidere potuerit, nec possit, unde grave eidem camerae provenit detrimentum:

Urbanus alium deputat collectorem.

§ 2. Hinc est quod nos, eiusdem camerae indemnitati in praemissis pro debito pastoralis officii nostri consulere volentes, motu proprio, et ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te in principatu et comitatibus praedictis generalem fructuum, reddituum, proventuum, annatarum, spoliolum, censuum et aliorum introituum camerae praedictae debitorum collectorem et receptorem ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus, cum facultate omnes et singulos alios in principatu et comitatibus praedictis hactenus deputatos subcollectores

Cum facultate alios substituendi.

ac dictae camerae in praemissis officiales et ministros revocandi, prout nos, tenore praesentium, omnes et singulas concessionem, eis super officii collectoriae ac subcollectoriarum huiusmodi hactenus factas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, revocamus, et ab eorum officii amoverimus, ac tibi, per te, vel alium, seu alios, clericos dumtaxat, fide et facultatibus idoneos, nostro et dictae Sedis nomine a quibuscumque capitulis, collegiis ac conventibus ecclesiarum et monasteriorum quorumlibet, aliisque personis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis, etiam individuâ mentione dignis, secularibus et quorumvis ordinum regularibus, exemptis et non exemptis, etiam haereticae pravitate inquisitoribus, necnon laicis quibuscumque, etiam ducibus, marchionibus, comitibus, principibus, aliisque sublimioribus nobilibus, communitatibus et universitatibus communitatum, castrorum, villarum, terrarum et aliorum locorum quorumcumque, in principatu et comitatibus praedictis consistentium, omnia et singula pecuniarum summas, fructus, redditus, proventus, iura, res, census annuos et bona alia cuiuscumque generis et speciei, etiamsi confiscata fuerint, nobis et dictae camerae, ac S. R. E. in dictis principatu et comitatibus, eorumque civitatibus et locis quibuscumque quacumque ratione vel causâ hactenus debita et imposterum debenda, seu ad nos, vel cameram, ac Romanam Ecclesiam praedictas titulo annatarum et spoliolum pro ratâ temporis ecclesiarum sede vacante nunc et imposterum pertinentia, aut alias quomodolibet spectantia, quaecumque, quotcumque et qualiacumque fuerint, communibus et minutis servitiis dumtaxat exceptis, petendi, recipiendi et recuperandi, ac solventes de receptis et solutis quietandi liberandi et absolvendi, rationes quoque et computa a quibuscumque subcollecto-

Aliisque facultatibus necessariis et opportunis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brey.

ribus et receptoribus, aliisque officialibus et ministris officii collectoriae ac Ecclesiae et Camerae huiusmodi in principatu, comitatibus, civitatibus et locis praedictis seu aliquibus earum hactenus quacumque auctoritate deputatis et dicto beneplacito nostro durante deputandis, et aliis personis in quarum utilitatem negotia Ecclesiae Romanae et camerae earumdem concernunt, audiendi et examinandi, seu exigendi, ipsosque ad te, si necesse fuerit, cuiuscumque gradus, ordinis et praeeminentiae fuerint, etiamsi pontificali, aut quavis aliâ polleant dignitate, auctoritate nostrâ per censuras ecclesiasticas per te nominatim infligendas vocandi, et per bonorum suorum sequestrationem et arrestationem personarum, aliaque iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione postpositâ, cogendi et compellendi, ac contradictores quoslibet et rebelles, ac tibi in praemissis non parentes, per easdem censuras, etiam, ut praefertur, infligendas, sequestrationem et arrestationem et alia remedia praedicta, etiam appellatione ut praefertur postpositâ, compescendi, necnon excommunicationis et alias sententias, censuras et poenas ecclesiasticas similiter ut praefertur infligendas in eos et alios iura Ecclesiae et Camerae Apostolicae praedictae debita non solventes, per te, vel personam huiusmodi, aut alium, seu alios, tuo dictaeque camerae nomine, latas et promulgatas, si eorum contumacia id exegerit, quoties opus fuerit, et iteratis vicibus aggravandi, necnon contra quoscumque tibi¹ et tuis officialibus iniuriantes, suos² officiales impediens, aut negotia dictae camerae, directe vel indirecte, publice vel occulte, perturbantes, eadem auctoritate procedendi, et, si necesse fuerit, ipsos ad comparendum coram nostro et S. R. E. camerario infra competentem ter-

minum per te illis praefigendum citandi, et brachii secularis auxilium invocandi, sententias quoque excommunicationis, suspensionis et interdicti contra inobedientes, contumaces et rebelles, tam per praedecessores tuos inibi subcollectores, et eorum substitutos, quam per personas huiusmodi a te pro tempore deputatas et deputandas, latas et ferendas, cum ad obedientiam debitam venerint, tollendi et suspendendi, ipsosque, iniunctis tamen eis pro modo culpae poenitentia salutari seu aliis quae iniungenda tibi benevisa fuerint, in formâ Ecclesiae consueta, satisfacto prius de his, in quibus dictae camerae tenebantur, aut praestita et recepta de satisfaciendo idoneâ cautione vel obligatione, dictâ auctoritate absolvendi, et cum eis super irregularitate, si quam, missas et alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebrando, vel illis se immiscendo, contraxerunt, eadem auctoritate, illis prius ad tempus de quo tibi seu personae praedictae videbitur ab executione suorum ordinum suspensis, dispensandi, necnon unam vel plures personas ecclesiasticas cum simili vel limitata facultate, ac cum solitis honoribus, oneribus, ac ad nostrum et tuum nutum amovibiles, ubi tu commode adesse non poteris, necnon etiam advocatos, procuratores fiscales et notarios ad id opportunos deputandi, et alia in praemissis omnibus et singulis necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi et exequendi, necnon spolia, bona, redditus, obventiones et fructus episcopatum, archiepiscopatum et aliarum quarumcumque ecclesiarum vacantium, cum interventu tamen procuratoris fiscalis generalis a nostro et S. R. E. camerario pro tempore in illis partibus deputati, componendi, transigendi, locandi et arrendandi, litteras quoque monitoriales generales contra occultantes seu scientes et non revelantes bona, res,

¹ Edit. Main. legit *sibi* (R. T.).

² Videretur legendum *tuos* (R. T.).

iura, actiones et alia quaecumque bona ad Ecclesiam et Cameram praedictas quomodolibet spectantia decernendi, ac tam super praedictis, et aliis quibusvis rebus occultis indebite acquisitis a quibusvis personis sive familiaribus, domesticis, consanguineis, affinibus episcoporum, archiepiscoporum, ac religiosorum extra claustra decedentium, quam etiam super fructibus quorumcumque beneficiorum ac rerum ecclesiasticarum indebite perceptis ex causâ simoniae, confidentiae, irregularitatis et cuiusvis alterius causae, ac super aliis rebus, quae ab occupatoribus restituendae vel adimplendae forent, si detecta et occulta non essent, componendi et transigendi, absolutionem et dispensationem et quamvis aliam canonicam provisionem partibus in utroque foro suffragantes concedendi, necnon delatoribus et revelatoribus quartam, tertiam, vel aliam partem tibi benevisam omnium rerum praedictarum assignandi, relaxandi, consignandi, et quae bona sint pontificalia, ne a capitulis indebite de facto occupentur, decidendi; insuper quascumque criminales, civiles, matrimoniales et beneficialeas meras et mixtas causas ecclesiasticas et profanas, et aliâs ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, in praedictis principatu et comitatibus, praeterquam in primâ instantia, nisi per appellationem ab irreparabili gravamine seu sententiâ vim diffinitivae habente, tam per viam recursus et simplicis quaerelae, quam etiam quarumcumque appellationum a quibuscumque iudicibus ordinariis ac etiam a Sede Apostolicâ delegatis interpositarum et dictâ collectoris et iudicis huiusmodi deputatione durante interponendarum vigore, et aliâs pro tempore quomodolibet devolutas, motas et movendas, cum omnibus eorum incidentibus, emergentibus et dependentibus, connexis et annexis, etiam summarie, simpliciter, et de

plano, et sine strepitu et figurâ iudicii, solâ veritate inspectâ, terminisque substantialibus unico contextu servatis, vel etiam, illorum loco, praefixo termino arbitrio tuo, cognoscendi, audiendi, et sine debito, prout iuris fuerit, terminandi, et, ad hunc ceterorumque contingentium effectum, quoscumque, etiam per edictum publicum, constituto prius summarie et extraiudicialiter de non tuto accessu, citandi et monendi, eisque, ac etiam quibusvis iudicibus, ceterisque personis, quatenus et quoties opus fuerit, etiam per simile edictum, ac etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, necnon pecuniariis, tuo vel delegatorum tuorum arbitrio, moderandis et applicandis, inhibendi, inobedientes quoslibet censuras et poenas ipsas incurrisse declarandi, illosque etiam iteratis vicibus aggravandi, auxiliumque brachii secularis, si opus erit, invocandi, seu causas ipsas aliae et aliis personis idoneis in ecclesiasticâ dignitate constitutis, modo et formâ praemissis, ac cum simili vel limitatâ potestate, praeterquam in eâdem primâ instantiâ, ut supra, pariter audiendas et terminandas delegandi, plenam et liberam facultatem, potestatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 3. Volumus autem, quod, de fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, annatis, spoliis, omnibusque aliis bonis quibuscumque ad Ecclesiam Romanam et cameram praedictas quomodolibet etiam iure annatarum per obitum quorumcumque etiam S. R. E. cardinalium vel aliâs spectantibus, ipsi camerae persolvendi ultra biennii dilationem dare nequeas, et quod in singulis civitatibus et dioecesibus intra collectoriam tuam huiusmodi consistentibus, etiamsi sint amplae et diffusae, ultra unum subcollectorem non deplaces, et omnium subcollectorum, quos te deputare contigerit, nomina et cognomina, cum illos deputaveris,

Leges nonnullas addit per collectorem servandas.

nobis seu camerario nostro praedicto clare et distincte transmittas, quodque saltem singulis bienniis de receptis et gestis per huiusmodi collectoriae officiales rationes et computa reddere, necnon quidquid se de praemissis recipere contigerit per litteras cambii, vel alium modum, nobis aut dicto camerario nostro, seu personae a depositario generali nostro electae et a camerâ approbatae, quantocius poteris mittere non postponas.

Controversiarum, quas ratione spoliatorum oriri contigerit, iudicam designat.

§ 4. Et insuper, ut exequutio spoliatorum aut fructuum, reddituum et proventuum huiusmodi celerius et facilius fiat, quod de cetero omnes et singulae lites, causae et controversiae, tam super quibuscumque ipsorum spoliatorum ac fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, responsionum et debitorum, etiam ratione dictarum annatarum et aliarum quarumcumque praetensionum ad Ecclesiam praedictam spectantium, quam etiam super exemptionibus, immunitatibus et praerogativis, ac libertatibus et aliis negociis personas subcollectorum concernentibus et quomodolibet tangentibus, nunc et pro tempore pendentes, a nullo alio quam a te in praedictis principatu et comitatibus, seu aliis super dictis spoliis ac fructibus, redditibus et proventibus pro tempore deputatis collectoribus, subcollectoribus, aut particularibus delegatis, cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostrâ signatam vel per nostras litteras committi aut delegari possint, aut citato moderno et pro tempore existente dictae camerae apostolicae commissario generali, quodque commissiones, inhibitiones et mandata, quae aliâs quam ex commissionibus ut praefertur manu nostrâ signatis eodem commissario citato emanaverint, quoad earum causarum introductionem, litis pendentiam, seu tuorum

ministerorum per te ad id deputandorum iurisdictionis et processuum impedimentum et retardationem, nullius sint roboris vel momenti, quodque a sententiis per te, aut tuos ministros praedictos, tam super praedictis negociis spoliatorum, fructuum, reddituum, proventuum, obventionum, responsionum et debitorum, etiam ratione dictarum annatarum et aliarum quarumcumque praetensionum ad Ecclesiam praedictam spectantium, quam etiam super immunitatibus, exemptionibus, praerogativis et libertatibus, ac aliis negociis personas subcollectorum concernentibus et quomodolibet tangentibus pro tempore latis, nullatenus possit aut debeat appellari, seu earum exequutio differri, aut suspendi, nisi facto prius per condemnatos rerum, de quibus condemnati fuerint, in tuis vel praedictorum tuorum manibus actuali deposito, dictâ auctoritate per praesentes statuimus et ordinamus. Dantes et concedentes tibi privative quoad omnes et quoscumque alios plenam, liberam et omnimodam, amplissimamque facultatem, potestatem et auctoritatem in dictis causis spoliatorum et aliorum praedictorum, ut supra, in eisdem principatu et comitatibus, ac illa vel officium tuum quomodolibet concernentibus et ad ea spectantibus, etiam summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii, etiam absque ullâ terminorum etiam substantialium observatione, et aliâs solâ facti veritate inspectâ, et manu regiâ, omnique et quacumque appellatione prorsus cessante et remotâ, procedendi, tam civiliter quam criminaliter ac mixtim, et in omnibus decidendi, prout iuris communis, seu particularium nostrorum praedecessorum ac nostrarum constitutionum fuerit, aut ius ipsum exegerit.

1 Male edit. Main. legit *possint et debeant* (R. T.).

2 Male ed. Main. legit *suis... suorum* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *alia* (R. T.).

1 Legendum potius foret *te* (R. T.).

obediri
mandat.

§ 5. Praecipientes quoque et districtius inhibentes Apostolicae Sedis auctoritate omnibus et singulis principatus et comitatum, ac civitatum, oppidorum et locorum eorundem gubernatoribus, consiliis, rectoribus, correctoribus, regentibus, locumtenentibus et aliis officialibus, etiam alcaliis, ac aliis quomodolibet nuncupatis, necnon cancellariis, audientis, tribunalibus, ac notariis, ceterisque iudicibus et personis ecclesiasticis et secularibus quaecumque iurisdictionem per se vel collegialiter et in communi aut alias quomodolibet exercentes, cuiuscumque status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, ac etiam episcopali, archiepiscopali, cardinalatus, regia, ac quavis alia dignitate et auctoritate fungentibus et functoris, sub excommunicationis et aliis arbitrio nostro infligendis poenis, ne in vim quorumcumque et qualiumcumque privilegiorum, exemptionum et indultorum, tam apostolicam quam quacumque aliam auctoritate pro tempore concessorum et in futurum concedendorum, vel quovis alio praetextu aut quaesito colore, causaque et occasione undecumque quaesita, per se, vel alium, seu alios, publice vel occulte, directe vel indirecte, sese in spoliis praedictis, vel quoscumque illorum, ac rebus et causis ad ea quomodolibet spectantibus, et eo nomine venientibus, necnon pecuniis et pecuniarum summis ad cameram praedictam quomodolibet obvenientibus, earumque exactione et recuperatione, immiscere ac ingerere, aut te vel ministros tuos quoscumque in officio collectoriae huiusmodi, eiusque libero exercitio, iurisdictione, necnon litium et causarum praedictarum cognitione, ac sententiarum et mandatorum tuorum aliorumque desuper a te vel tuis commissariis et ministris ordinandorum et decernendorum exem-

¹ Oporteret legere quocumque vel quibuscumque (R. T.).

ptione¹, aut quibuscumque aliis ipsum tuum officium quomodolibet concernentibus, contra praesentium tenorem molestare, perturbare, inquietare, vel impedire, aut ut molesteris, vel impediaris, seu tui molestentur, aut impediatur per aliquem procurare, necnon notariis et officialibus cuiuscumque curiae, cancellariae, consilii, audientiae, tribunalis, gubernii, collegii, universitatis, civitatis et loci dictorum principatus et comitatum, ne processus aliquos, seu mandata, monitoria, inhibitiones, provisiones, ac quascumque et qualescumque alias scripturas, per quas et quae ac quarum vigore seu praetextu tuum huiusmodi exercitium ac iurisdictionem, et facultas tibi per nos desuper concessa, in toto vel in parte, et quocumque modo, suspendi vel impediri possint, tibi vel a te subdelegandis et deputandis commissariis aliisque ministris tuis praesentare vel exhibere quoquo modo audeant vel praesumant.

§ 6. Ac decernentes sic per quoscumque iudices, commissarios ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Concilii Tridentini reformationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum et ordinum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliam roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

¹ Legendum videtur *exequutione* (R. T.).

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

dultis et litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis et ordinibus praedictis, eorumque superioribus, praelatis et personis, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoris, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem, quod in manibus dilecti filii nostri et S. R. E. cardinalis camerarii de ipso officio fideliter exercendo ac fidelitatis debitae solitum praestes iuramentum, ipsique subcollectores a te deputandi illud in manibus tuis, antequam officium huiusmodi exercent, praestare, ac idoneam cautionem de fideliter administrando, exigendo et consignando dare teneantur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xv maii MDCXLII, pontificatus nostri anno xix.

Dat. die 15 maii 1642, pontif. anno xix.

DCCXLV.

De non recipiendis pecuniis pro missis celebrandis in provinciâ reformatâ fratrum Minorum de Observantiâ Vallis Mazzarae in Sicilia.

Bull. Rom. — Vol. XV.

§ 1. Cum, sicut accepimus, in provinciâ reformatâ Vallis de Mazzarâ nuncupatâ fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantiâ semper servatum fuerit, ut nullae pro celebrandis missis pecuniae recipiantur, sed missae gratis pro benefactoribus iuxta intentionem superioris applicentur, nonnulli vero laudabilem usum et observantiam huiusmodi immutare et invertere nitantur:

§ 2. Nos, omnem turpis quaestus materiam ab illis qui perfectam paupertatem profitentur, in re praesertim adeo sacrâ, e medio tollere pro pastoralis nostrâ sollicitudine volentes, ne de cetero perpetuis futuris temporibus in provinciâ praedictâ ullae omnino pecuniae pro missis celebrandis exigantur, nec etiam sponte oblatas recipiantur, sed missae gratis, ut consuevit, celebrentur, sub vocis activae, ac, quoad superiores, etiam suorum officiorum privationis poenâ eo ipso absque aliam declaratione incurrendâ, auctoritate apostolicâ, praesentium tenore, interdiciamus et prohibemus.

§ 3. Decernentes irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliam roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse de-

Motiva.

Prohibito, de qua in rubrica.

Decretum irritans.

Contrariis derogat.

Clausulas addit.

Iuramentum ab eo praestari iubet.

Derogat obstantibus.

rogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXVIII maii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 28 maii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLVI.

Confirmantur privilegia universitati Hebraeorum, Turcarum, Graecorum et aliorum mercatorum in civitate Anconitanâ commorantium concessa¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Cum, sicut universitas Hebraeorum, Turcarum et Graecorum, aliorumque mercatorum nationis orientalis in civitate nostrâ Anconitanâ commorantium nobis nuper exponi fecerunt, ipsi varia privilegia sibi a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa et respective confirmata, pro illorum firmiori subsistentiâ et validitate, apostolicae confirmationis robore communiri summopere desiderent:

§ 2. Nos, eandem universitatem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, privilegia praedicta, dummodo tamen in usu ac licita sint et honesta, et non sint revocata, nec sub² aliquibus revocationibus comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus apostolicis, debitaque nobis et Apostolicae Sedi fidelitati et obedientiae non adversentur, ac contra libertatem ecclesiasticam non tendant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *super* (R. T.).

et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes illa necnon praesentes litteras semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die II iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 2 iunii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLVII.

Declaratio nullitatis capitulationum inter capitulum Coloniense cum Maximiliano Henrico ex ducibus Bavariae factarum occasione coadiutoriae ecclesiae Coloniensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum nos hodie dilectum filium Maximilianum Henricum ex ducibus Bavariae, canonicum Coloniensem, in vigesimoprimum suae aetatis anno, et ex dispensatione apostolicâ in sacro subdiaconatus ordine constitutum, fidemque catholicam iuxta articulos pridie a Sede Apostolicâ propositos expresse professum, et cum quo, tunc decimumseptimum suae aetatis annum dumtaxat agente, ut ad quascum-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clausulae.

Maximilianus
Bavarus coadiutor deputatus archiepiscopi Coloniensis.

que episcopales et archiepiscopales¹ dignitates, quantumvis cathedralium et metropolitanarum ecclesiarum, eligi et postulari posset, auctoritate apostolicâ dispensavimus, venerabili fratri Ferdinando archiepiscopo Coloniensi sacri romani imperii principi electori coadiutorem perpetuum et irrevocabilem in regimine et administratione ecclesiae Coloniensis cum futurâ in eâ successione, attento consensu dilectorum filiorum capituli dictae ecclesiae (ad quos electio personae idoneae in archiepiscopum Coloniensem, dum ipsa ecclesia pro tempore vacat, per Romanum Pontificem pro tempore existentem ad electionem huiusmodi praeficiendae, iuxta concordata dudum inter Sedem Apostolicam et inclitam nationem Germanicam inita, spectat et pertinet) desuper praestito, et per nos, ex voto etiam congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium rebus concistorialibus praepositorum, quibus negocium huiusmodi ante examinandum commisimus, et de consilio etiam venerabilium fratrum nostrorum aliorum eiusdem S. R. E. cardinalium admissio, auctoritate apostolicâ, expresso etiam dicti Ferdinandi archiepiscopi et electoris ad hoc accedente consensu, constituere et deputare de similibus voto et consilio intendamus, prout in nostris desuper sub plumbo expediendis litteris latius explicabitur;

§ 2. Sicut autem nobis innotuit, occasione constitutionis et deputationis eiusdem Maximiliani Henrici in coadiutorem huiusmodi, seu consensus dicti capituli ad id ut praefertur praestiti, quaedam capitulationes inter ipsos capitulares seu cum eodem Maximiliano Henrico factae et ab eo subscriptae et iuratae fuerint:

§ 3. Hinc est quod nos, sine quorum auctoritate nihil omnino in similibus ne-

¹ Male ed. Main. legit *episcopalis... archiepiscopalis* (R. T.).

Nonnullas capitulationes sine beneplacito apostolico subscribit.

Eas irritat Pontifex.

gocis pacisci fas est, ne ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut dictae ecclesiae, illiusque praesuli, seu coadiutori et capitulo quaecumque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praeiudicatum fuisse, esse et fore unquam praetendi, dici vel censi, et ne unquam quovis temporis cursu aut ex quacumque aliâ quantumlibet iuridicâ causâ praedictas capitulationes fuisse per nos et Sedem Apostolicam approbatas allegari et beneplacitum apostolicum desuper accessisse unquam praesumi possit, pro pastoralis nostrâ sollicitudine providere volentes, ac earumdem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro plene expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ex voto etiam praedictae congregationis, omnes et singulas capitulationes praedictas nullas, ac prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, aequae ac si initae, factae, aut iuratae vel conceptae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis nec interpositis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, et propterea consensum, a capitulo praedicto seu maiori illius parte deputationi coadiutoris huiusmodi cum futurâ successione, ut praefertur praestitum, praedicto Maximiliano suffragari in omnibus et per omnia, perinde ac si libere et non conditionaliter ac non interpositis capitulationibus huiusmodi fuisset adhibitum,

§ 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et de-

Clausulae apostolice.

legatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praefatae nuncios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantibus derogat.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus foret opus, etiam regulam nostram de non tollendo iure quaesito, necnon dictae ecclesiae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel aliam quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente derogatione specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu alia quaevis expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 16 iunii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLVIII.

Committitur auditori camerae, ut procedat contra violatores immunitatis ecclesiasticae in ducatu Parmensi¹.

Dilecto filio, causarum curiae camerae apostolicae auditori generali,

Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Conservationi libertatis et immunitatis ecclesiasticae in ducatu Parmae et Placentiae, cuius Odoardus Farnesius olim dux erat, pro pastoralis nostrae sollicitudine consultum esse, et illorum audaciam, qui libertatem et immunitatem huiusmodi in ducatu praedicto, aliisque locis, praecipue confinantibus, quoquomodo violare ausi fuerunt, opportunis iuris et facti remediis reprimi volentes:

§ 1. Motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi praesentes committimus et mandamus, ut contra omnes et singulos libertatis et immunitatis ecclesiasticae in ducatu praedicto aliisque locis praefatis violatores, si qui hactenus extiterint et in futurum erunt, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praeseminantiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam specialem expressionem requirentis sint vel fuerint, tam coniunctim quam divisim, ad instantiam procuratoris seu promotoris fiscalis, ac quorumcumque adhaerentium, et aliorum, quam ex officio, ac aliis quomodolibet, et prout tibi videbitur, etiam iuxta tuas ordinarias facultates, usque ad sententiam et sententias definitivas et totalem eius et earum executionem inclusive, simpliciter, summarie et de plano, sine strepitu et figura iudicii, sola facti veritate inspecta, ipsisque violatoribus, tam coniunctim

Exordium.

Commissio de qua in rubrica.

quam divisim et separatim, etiam per edictum publicum, constituto etiam summarie et extraiudicialiter, ac quantum tibi sufficere videbitur, de non tuto accessu, citatis, etiamsi vigore citationis seu citationum huiusmodi aliquis extra suam dioecesim vel provinciam et ultra duas et plures dietas in iudicium trahatur et evocetur, procedas, ac quoscumque in praemissis culpabiles repertos excommunicationis maioris vinculo innodes, eosque in excommunicationem huiusmodi, aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis, et praesertim bullam die Coenae Domini legi solitam¹, contra similia perpetrantes comminatas, inflictas et fulminatas incidisse declares, ipsosque sic excommunicatos declaratos publicos, nuncios et a ceteris episcopi fidelibus arctius evitari praecipias, poenasque huiusmodi, prout iustitia exegerit, aggraves et reaggraves, omni et quacumque appellatione, reclamazione, recursu, dilatione et quorumcumque praetensarum nullitatum, etiam ex tribus, ac praetensae iniustitiae dictione et allegatione, aliisque iuris remediis ordinariis et extraordinariis penitus et omnino remotis. Nos enim tibi desuper necessariam et quomodolibet opportunam facultatem et potestatem per eandem praesentes tribuimus et impertimur

Derogatio contrarium.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis etiam conciliaribus constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliam roboratis, statutis et consuetudinibus, stylis, usibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indul-

tis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficiente illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod extra loca suae originis aut suas dioeceses et provincias in iudicium trahi, vel quod excommunicari, suspendi vel interdicti non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII iunii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 27 iunii 1642, pontif. anno XIX.

DCCXLIX.

Commissio nuncio Sabaudiae circa dimissionem cardinalatus Mauriti cardinalis a Sabaudia nuncupati¹.

Venerabili fratri Gaspari episcopo Montis Flasconensis, nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem puerum Carolum Emanuelem Sabaudiae ducem nuncio,

Urbanus Papa VIII.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Male ed. Main. legit *solitas* (R. T.).

¹ Ex regest. in Secret. Brev.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Mauritius cardinalis Sabaudia causas deducit renunciantem dignitatem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius noster Mauritius S. R. E. cardinalis a Sabaudia nuncupatus, ex concessione et dispensatione apostolica inter cardinales dioecesanos connumeratus, licet in aliquo ex sacris ordinibus minime constitutus, quod, etiamsi ipse in vocatione ecclesiastica et statu cardinalitio libenter permansisset et aegre ferat illum mutare, tamen ex causis uberius eius nomine nobis expositis, et praecipue pro bono pacis, praesertim pro administratione muneris tutelae dilecti filii nobilis pueri Caroli Emanuelis ducis Sabaudiae eius ex fratre nepotis inuendae, cum dilecta in Christo filia nobili muliere Christina ducissa Sabaudiae vidua, eiusdem ducis matre, sibi convenire existimat ab ecclesiastica vocatione ad laicalia vota transire. Quia vero probe novit moris esse dignitatem et officium cardinalatus in manibus Romani Pontificis et in concistorio dimittere, idque, ob sui ab Urbe absentiam et locorum distantiam, ac aliis ex causis, praestare, condecentemque dignitatis existimationem demonstrare, ac debitum erga nos et Sedem Apostolicam obsequium exhibere prompte nequeat, ne praemissorum finis, interposita mora, suo forsitan frustretur effectu, nobis propterea praefatus Mauritius cardinalis humiliter supplicari fecit, ut sibi¹ dimissionem et cessionem puram, liberam et simplicem dignitatis et officii sui cardinalatus, ac tituli S. Mariae in Via Latâ aliâs sibi assignati, in manibus fraternitatis tuae faciendi, tibi que nomine nostro et Sedis Apostolicae illam recipiendi et admittendi, ac iuramenta quaecumque per eundem Mauritium ratione dictorum cardinalatus ac

¹ Forsan aliquid deest quod significet matrimonium ab ipso contrahendum cum, etc. (R. T.).
² Pessime ed. Main. legit si pro sibi (R. T.).

tituli prestita sibi relaxandi licentiam et facultatem impertiri dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eiusdem Mauriti cardinalis huiusmodi supplicationibus inclinati, ac praesenti rerum statui consulere et morem solitum pro hac vice relaxare volentes, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, antequam praefatus Mauritius matrimonium contrahat, tu eandem cardinalatus dignitatis et officii, tituli que praefati, cum omnibus et singulis eorum praeeminentiis, honoribus, privilegiis, insignibus, ac iuribus quibuscumque, dimissionem et cessionem ab eodem Mauritio cardinale, pure tamen, libere et simpliciter, coram notario et testibus in manibus fraternitatis tuae faciendam, iuxta formulam introclusam ab infrascripto secretario nostro subscriptam, nostro et Sanctae Sedis praefatae nomine recipias et admittas, iuramenta que, ab eodem Mauritio ratione praefati cardinalatus et tituli ei praestita¹, relaxes.

§ 3. Nos enim ad id fraternitati tuae omnem facultatem et potestatem quomodolibet necessariam et opportunam concedimus, decernentes dimissionem et cessionem receptionemque et admissionem huiusmodi ut praefertur faciendam² validas et efficaces fore, ac si illae in concistorio et in manibus nostris factae ac aliâs more solito per nos admissae fuissent.

§ 4. Volumus autem, quod, pro servando, quantum fieri potest, more praefato, et pro condecente tantae dignitatis existimatione, debiti que nobis et Sedi praefatae obsequii praestatione, praedictus Mauritius, etiam in verbo principis, in eadem cardinalatus ac tituli dimissione et cessione, debeat se obligare ad constituendum procuratorem specialem et sufficien-

¹ Legerem praestita, ei (R. T.).
² Legerem faciendas (R. T.).
³ Aptius, ut supra, lege dignitatis (R. T.).

Nuncio apostolico committitur receptio huiusmodi renunciantis.

Cui necessariae ad hoc tribuuntur facultates.

Inuncto onere Mauritio cardinali procuratorem ad id Romae constituendum.

DCCL.

Quod commissarii provinciales Indiarum ad capitula generalia Ordinis fratrum Minorum convenientes suis custodibus in labore et praemio aequales habeantur¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs, postquam capitulo generali fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum in almâ Urbe nostrâ de anno MDCXXXIX celebrato inter alia statutum fuit, restituendum esse ministris provincialibus provinciarum Indiarum dicti Ordinis antiquum ius quod habebant mittendi commissarios ad capitulum generale, in eo suffragium suo nomine laturos, habito subinde eapropter ad nos desuper recursum, per quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras, de eodem anno emanatas, ministris provincialibus provinciarum earumdem tunc et pro tempore existentibus, quod ad capitulum generale dicti Ordinis mittere possent commissarios dicti Ordinis professores, qui suo nomine suffragium ferrent, apostolicâ auctoritate indulsumus, eâ tamen lege, ut tam commissarii qui mitterentur, quam etiam custodes, forent earumdem provinciarum respective filii vel in eis per sexennium completum antea incorporati².

§ 2. Cum autem aequum et rationi consentaneum esse censeamus, ut, quemadmodum praefati commissarii provinciarum Indiarum huiusmodi aequales suis custodibus labores cum tot et tantis navigationum ac viarum periculis subeunt, ita eiusdem³ commissariis praemium et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev. — De huiusmodi fratribus Indianis vide ad Const. DCXXIV, *Circumspecta*, pag. 1 huius tomi.

² Vide supra pag. 1 et seq. huius tomi (R. T.).

³ Legendum foret eisdem (R. T.).

tem ac irrevocabilem, qui, infra quatuor menses ex tunc decurrendos, omnino hic Romae in concistorio nostro ac in manibus nostris, inhaerendo praefatae cardinalatus et tituli aliorumque praemissorum dimissioni et cessionem iam factae, illam ritu solito et cum consuetis caeremoniis approbet et ratificet.

Clausulae.

§ 5. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore de subreptionis, aut obreptionis, vel nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel quovis alio etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, redargui, aut in ius vel controversiam revocari posse, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quaecumque auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, decretis quoque, etiam concistorialibus, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iunii MDCXLII, pontificatus anno XIX.

Dat. die 30 iunii 1642, pontif. anno XIX.

Causae huius Constitutionis.

Mandat prout in rubrica.

remuneratio paria sint: idcirco nos, commissariorum huiusmodi decori, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, quod commissarii provinciarum Indiarum huiusmodi, qui ad capitulum generale dicti Ordinis de eodem anno MDCXXXIX celebratum ut praefertur venerunt, et in eo suffragium tulerunt, necnon illi commissarii earumdem provinciarum, qui deinceps perpetuis futuris temporibus ad futura dicti Ordinis pro tempore capitula generalia mittentur, postquam ad suas reversi fuerint provincias, definitorum praeteritorum honore et praecedentiâ gaudeant immediate post suos custodes, tenore praesentium statuimus, concedimus et ordinamus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes praesentes litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio seu intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut quomodolibet in ius vel controversiam revocari posse, sed semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat, inviolabiliter et inconcusse observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iu-

1 Male ed. Main. legit *ullo*, vel postea legendum foret *non posse* (R. T.).

ramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordini et provinciis, illorumque superioribus, fratribus et personis, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad effectum praemissorum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII iulii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 12 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLI.

Confirmatio decreti Clementis Papae VIII prohibentis fieri uniones beneficiorum dispositioni Sedis Apostolicae reservatorum vel affectorum, cum declaratione

Transumptis credi mandat.

*quod decretum huiusmodi comprehendit etiam S. R. E. cardinales et alios indulta conferendi reservata habentes, quodque illi non potuerunt nec possunt conferre beneficia duplici reservatione reservata vel affecta*¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Refert praedicta iuris Sanctae Sedi illata ex inobservantia decreti Clementis VIII.

Quamvis felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, accepto quod aliqui Ordinarii beneficia ecclesiastica in suis mensibus vacantia, et aliâs dispositioni apostolicae non reservata, personis sibi benevisis conferebant, illa vero quae reservata erant seminariis puerorum saepe uniebant, ad evitandum hoc Sedis Apostolicae praedictum, per eius decretum prohibuerit, ne uniones beneficiorum ecclesiasticorum dispositioni Sedis Apostolicae tempore quo uniuntur reservatorum vel affectorum fieri possent, etiam vigore decretorum S. Concilii Tridentini, in favorem seminariis puerorum ad praescriptum eiusdem Concilii erectorum sive erigendorum; nihilominus postea, praetextu indulgentiarum apostolicarum conferendi beneficia reservata vel affecta per Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam per nos aliquibus personis praesertim S. R. E. cardinalibus concessorum, exequutio praedicti decreti Clementis praedecessoris de facto impedita fuit, et impeditur; quoniam cardinales indulta conferendi et disponendi de reservatis vel affectis habentes asserunt se non esse in praedicto decreto comprehensos, tamquam in eo expressim non nominatos; et ulterius tam ipsi cardinales

¹ Beneficiorum omnes uniones effectum non sortitae sunt revocatae huius Pontificis Const. IX, *Sanctissimus*, tom. XIII, pag. 57. Beneficiorum seu ecclesiarum unionem petentes debent exprimere verum valorem annuum, etiam beneficii, cui aliud unitur, alioquin unio non valet, ex Gregorii XV Const. xxxvii, § 2, tom. XII, pag. 605.

Bull. Rom. — Vol. XV.

25

quam alii, qui ex praedictis indultis apostolicis habent facultatem conferendi reservata seu affecta, ac de eis disponendi, nedum praetendunt indulta huiusmodi continere facultatem disponendi de eisdem beneficiis, etiam per modum unionis et extinctionis in praedictum perpetuum Sedis Apostolicae quae illorum provisione perpetuo privata remaneret, sed etiam ex ipsis indultis esse sublatam et extinctam reservationem et affectionem quamcumque, ideo etiam auctoritate ordinaria potuisse et posse per eos fieri eorumdem beneficiorum, uti non reservatorum nec affectorum, unionem, decretaque Concilii eis concedere facultatem uniendi etiam reservata eisdem seminariis: quinimo, etiamsi in pontificatu recolendae memoriae Pauli V etiam praedecessoris nostri hactenus ex voto duorum Rotae auditorum fuerit in datariâ observatum et observetur beneficia duplici reservatione personali reservata vel affecta non comprehenduntur in praedictis indultis, tamen etiam praetendunt hanc reservationis duplicitem non impedire eorum provisionem vigore praedictorum indulgentiarum faciendam, eisdemque beneficiorum unionibus non obstande: et propterea diversimode etiam exequutio litterarum apostolicarum provisionis eorumdem beneficiorum indebitis praetensionibus huiusmodi impedita fuit et impeditur de facto in diversis tribunalibus et congregationibus, praesertim Rotae et congregationis Concilii Tridentini, in quibus reperiuntur factae resolutiones etiam inter se discordantes.

§ 1. Volentes igitur praedicta impedimenta tollere et nostro oraculo praetensas dubitationes dilucidare, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuâ constitutione praedictum decretum Clementis praedecessoris praedicti, super exequutione

Decretum Clementis VIII, prohibens fieri uniones, confirmat, et observari mandat.

seu interpretatione eiusdem Concilii emanatum, confirmamus, inviolabiliterque de cetero observari mandamus per quoscumque patriarchas, metropolitanos, archiepiscopos, episcopos, ac S. R. E. cardinales; declaramusque praedictum decretum etiam eosdem cardinales comprehendisse et comprehendere, ac praedictos cardinales, et quoscumque alios praedicta indulta apostolica conferendi praedicta beneficia reservata seu affecta et de eiusdem disponendi habentes, non potuisse hactenus post praedictum decretum Clementis praedecessoris nec imposterum posse in vim illorum, nec vigore eiusdem Concilii, aut alias etiam auctoritate eorum ordinaria, praetextu quod ex praedictis indultis extinctae et sublatae sint reservationes et affectiones, eadem beneficia quomodolibet tempore unionis reservata vel affecta unire etiam seminariis praedictis puerorum, nec de eis per viam cuiuscumque unionis, suppressionis vel applicationis disponere; nec etiam, in vim praedictorum indultorum reservata et affecta conferendi ac de eis disponendi, potuisse nec posse conferre beneficia duplici reservatione personali reservata vel affecta.

Clausula praeservativa et sublati.

§ 2. Praesentes quoque litteras de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, nostraeque intentionis defectu, etiam ex eo quod seminaria et quicumque², et cuiuscumque status, conditionis, gradus, qualitatis ac dignitatis, etiam ecclesiasticae, desuper interesse habentes, vel habere praetendentes, ad haec vocati non fuerint, vel praemissis non consenserint, notari, impugnari, redargui aut in ius vel controversiam revocari non posse; sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam sacri palatii apostolici causarum auditores, ac S. R. E. cardinales, eorumque congrega-

¹ Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit quibuscumque (R. T.).

tiones, et quoscumque alios speciali expressione indigentes, iudicari, definiri et interpretari debere, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus praemissis omnibus et singulis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, regulis cancellariae, et, quatenus opus foret, etiam illa de non tollendo iure quaesito, ceterisque contrariis quibuscumque; quorum omnium et singulorum tenores, earumdemque litium et causarum etiam hactenus pendentium statum et merita, ipsorumque beneficiorum nuncupationes, situationes et qualitates, partiumque colligantium, necnon iudicum nomina et cognomina, tribunaliumque et congregationum praeminentias et facultates, ceteraque hic forsitan exprimenda et inserenda, pro expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iulii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 15 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLII.

Constitutio circa utensilia sacristiae pontificiae post obitum S. R. E. cardinalium debita¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Aequum est ut nos, qui omnium christifidelium commodis pro paternam nostram

¹ Clemens VII prius constituerat, quod omnia ornamenta, quibus episcopi, presbyteri et diaconi cardinales in cappella pontificia utebantur, post eorum obitum dictae cappellae consignari deberent: cuius Constitutionis hic fit mentio.

Clausula derogatoria.

Exordium.

charitate iugiter invigilamus, sacristiae nostrae pontificiae ac camerae apostolicae iura non negligamus.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Quamvis enim etiam iuxta constitutionem felicitis recordationis Clementis Papae VII praedecessoris nostri desuper editam observatum fuerit, quod omnia et singula mitrae, pluvialia, planetae et alia altaris ornamenta et vestimenta, ac vasa aurea et argentea, praesertim sacra et benedicta, cuiuscumque qualitatis et pretii fuerint, quibus S. R. E. episcopi, presbyteri et diaconi cardinales in cappella pontificia, in missarum, tam per Romanos Pontifices, quam in eorum praesentia etiam per dictos cardinales, celebratione, ac in processionibus et aliis caeremoniis pontificalibus usi fuerunt, post illorum obitum fuerint et sint applicata et realiter consignari debeant dictae cappellae et illius sacristiae, praefataque applicatio et consignatio impediri non debeat praetextu quarumcumque facultatum testandi etiam sub quacumque forma et verborum tenore pro tempore concessarum, et alias prout in eadem Clementis praedecessoris constitutione uberius continetur; nihilominus, quia tam Romani Pontifices praedecessores nostri concesserunt, quam etiam nos eorum exempla sequuti concessimus sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus facultatem disponendi de ornamentis et vestimentis ac vasis et aliis rebus praedictis, illaque relinquendi ecclesiis seu cappellis vel locis piis aut personis, praesertim ecclesiasticis, sibi benevisis, in grave sacristiae praefatae praerudicium ac etiam camerae apostolicae detrimentum, quam de suo eidem sacristiae de ornamentis ceterisque rebus huiusmodi eapropter providere oportet:

Innovat et ampliat Constitutionem Clementis VII circa utensilia sacristiae pontificiae post obitum

§ 2. Hinc est quod nos, carumdem sacristiae et camerae indemnitati in praemissis consulere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura delibera-

tione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, etiam ipsam constitutionem Clementis praedictam huiusmodi innovantes et ampliantes, quod de cetero perpetuis futuris temporibus praefata omnia et singula mitrae, pluvialia, tunicellae, aliaque ornamenta et vestimenta ac calices, patenae, vasa etiam aurea et argentea, aliaque res et utensilia quomodolibet nuncupata, praesertim benedicta, seu consecrata, quibus S. R. E. cardinales nunc et pro tempore existentes, etiam praefatam aut quamcumque aliam similem vel dissimilem facultatem apostolicam de illis disponendi ac ad haeredes etiam ab intestato transmittendi, ut praemittitur, habentes, non solum in cappella pontificia, seu processionibus, caeremoniis et aliis functionibus pontificiis praefatis, sed etiam in eorum cappellis privatis hactenus vel in futurum pro tempore quomodolibet usi fuerint, vel quae detulerint, ad sacristiam praefatam ipso iure spectent et pertineant, et ad illam deferri illicque realiter consignari debeant statim post obitum ipsorum cardinalium, excepta una tunicella pro quolibet cardinale diacono, et una planeta pro quolibet cardinale presbytero, ac uno pluviali pro quolibet cardinale episcopo, ac exceptis candelabris ac mulluvis et gutturnis, bacili et boccali vulgo nuncupatis, etiam aureis vel argenteis, hac perpetuo valitura constitutione nostra statuimus et ordinamus, et quascumque facultates praefatas testandi ac ab intestato transmittendi et disponendi de vestimentis, ornamentis, vasis et aliis rebus ac utensilibus praefatis, etiam in favorem quarumvis ecclesiarum seu cappellarum et locorum piorum ac personarum etiam speciali nota et individua expressione dignarum, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, ac alias quomodolibet per praefatos praedecessores nostros ac nos ipsos cardinali-

tam S. R. E. cardinalium debita.

bus praefatis quibuscumque concessas, quae hactenus effectum sortitae non fuerunt, ad praesentis nostrae constitutionis tenorem reducimus, et, quatenus fuerit opus, in iis quae praesentibus adversantur, revocamus, abolemus, cassamus, annullamus et irritamus, ac reductas, revocatas, abolitas, cassas, annullatas et irritas fore et esse, et imposterum per quamcumque derogationem per nos vel successores nostros faciendam non censi praesenti nostrae constitutioni in aliquo detractum, nec dictae sacristiae praeiudicatum, nisi specialiter et expresse huic constitutioni, referendo eius datam, ac aliàs sufficienter derogatum fuerit;

Clausulas praeservativas apponit.

§ 3. Praesentes quoque litteras, et in eis contenta quaecumque, licet desuper interesse habentes seu habere praetendentes illis non consenserint, et ad ea vocati et auditi, causaeque, propter quas praesentes emanarunt, deductae, verificatae, seu aliàs sufficienter aut etiam nullatenus iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu etiam substantiali aut ex quovis alio capite, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, notari, impugnari, invalidari et retractari posse, sed ipsas praesentes litteras semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac sacristiae praefatae plenissime suffragari,

Clausula subditi.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae camerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon dictae camerae

praesidentes et clericos et alios officiales, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Clausula derogatoria.

§ 5. Non obstantibus quibusvis testandi, ac ad haereditatem ab intestato transmittendi, ac aliàs quomodolibet de bonis et rebus praefatis disponendi, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac etiam per nos ipsos cardinalibus praedictis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam concistorialiter concessis facultatibus, ac felicitis recordationis Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse camerae apostolicae concernentibus in eadem camerâ praesentandis et registrandis (ita ut praesentes litteras nunquam in eiusdem camerae libris registrari necesse sit), et quibuslibet aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, ac decretis, etiam concistorialibus, et, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito aliisque cancellariae apostolicae regulis quibuscumque, etiam in favorem praefatorum cardinalium etiam per nos editis, necnon collegii cardinalium praedictorum, et quarumvis ecclesiarum et locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam antiquissimis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis collegio praedicto, ecclesiis et locis piis quibuslibet, et quibuscumque personis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ expressione dignis, aut aliàs quomodolibet qualificatis, in contrarium praemissorum quomodolibet

1 Male edit. Main. legit *sufficientes* (n. t.).

concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX iulii MDCXLII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 19 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLIII.

Confirmatio privilegiorum et declaratio statutorum pro gubernio fratrum Minorum Discalceatorum nuncupatorum Hispaniarum et Indiarum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Aliàs (postquam, sublatis per recordandae memoriae Gregorium Papam XV praedecessorem nostrum patribus provinciarum, in definitorio generali fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum de anno MDCXXXIX in almâ Urbe nostrâ celebrato, de consensu dilecti filii nostri Francisci S. Laurentii in Damaso diaconi cardinalis Barberini nuncupati, sanctae Romanae Ec-

clesiae vicecancellarii, nostri secundum carnem ex fratre germano nepotis, dictique Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, statutum fuisset,

§ 2. Ut duo tantum patres provinciae in singularum provinciarum ultramontanae familiae definitoria introducerentur, unus scilicet, qui in provinciâ reliquis dignior esset, ille nimirum, qui inter patres provinciae primum locum sibi vindicaret, qui quidem in definitorio semper assisteret; alter vero, qui immediate ministri provincialis officium absolvisset, ut sequenti etiam immediate triennio dumtaxat eam obtineret dignitatem, et in definitorio assisteret, eâ tamen lege, ut, si iste ex qualibet causâ deficeret, in eius locum subrogatus eo ipse esset qui ante ipsum minister provincialis immediate extitisset, triennio autem huiusmodi transacto, alius, qui ministri provincialis officio etiam immediate functus fuisset, subsequeretur, et sic deinceps, de triennio in triennium dumtaxat, servaretur, ita quod nunquam hi duo patres in dictarum provinciarum definitoriis desiderarentur; quodque, si contingeret, ut qui huiusmodi assistens alio titulo de eodem definitorio esset dignior et perpetuus in definitorio existeret¹, sibi ius² in illud ingrediendi competere, tunc in eius locum ipso facto subrogatus esset ille pater provinciae, qui eidem dignitate proximus fuisset) subinde nos institutionem seu restitutionem praefatorum duorum patrum provinciae pro definitoriis provinciarum praedictarum in dicto generali definitorio factam, et postmodum omnia et singula statuta in capitulo generali dicti Ordinis de eodem

Decretum ut duo patres provinciae in provinciis Minorum admittantur.

Confirmatum est a Pontifice.

¹ Constitutionem hanc quae in edit. Main. infra reperitur inserta in alterâ sub datum XXI decembris MDCXLII, huc suo loco et ordine positus (n. t.).

² Comma istud sic lego: *ut si, qui esset huiusmodi dignior et perpetuus in definitorio assistens, alio titulo de eodem definitorio existeret, sicuti patet ex loco parall., tom. XIV, pag. 747 (n. t.).*

² Pessime edit. Main. legit *eius pro ius* (n. t.).

anno celebrato edita, sine tamen praeiudicio observantiae regularis ac statutorum apostolica auctoritate confirmatorum ac ordinationum et Brevium apostolicorum pro fratribus Discalceatis dicti Ordinis Hispaniarum et Indiarum factorum et emanatorum, confirmavimus¹.

Hoc statutum non comprehendit Discalceatos.

§ 3. Ac demum, cum nobis innotuisset, quod institutio seu restitutio praefatorum duorum patrum provinciae, quoad eosdem fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum dicti Ordinis, nedum eorum statutis ac litteris apostolicis pro ipsis emanatis adversabatur, sed etiam causa perturbationum fuisset; idcirco nos, motu proprio, ac ex certa scientia meraque deliberatione nostris, praefatos fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum, ac eorum provincias et custodias praesentes et futuras, quoad introductionem duorum patrum provinciae in singula provinciarum suarum definitoria, sub praefato definitorio generali huiusmodi edito, ac certis nostris litteris incipientibus *Onerosa*, etc, aut quibusvis aliis dicti Ordinis statutis aut decretis, litterisque apostolicis, circa eandem materiam emanatis (quae et quas quoad hoc revocavimus, cassavimus et annullavimus), nullatenus comprehendi, nec esse comprehensos declaravimus².

Quod non introducatur pater provinciae inter Discalceatos.

§ 4. Et insuper statuimus et ordinamus ut in provinciarum Hispaniarum et Indiarum eorumdem fratrum Discalceatorum capitula, congregationes et definitoria nullus omnino pater provinciae quovis sub praetextu introduceretur, sed in illis dumtaxat minister provincialis, aut vicarius provincialis et definitores actuales, custodes autem iuxta usum et morem provinciarum et custodiarum admitterentur; quodque, si in alicuius ex dictis pro-

1 Vide loc. cit. tom. xiv, pag. 746, et supra pag. 25 huius tomi (R. T.).

2 Huiusmodi bullam declaratoriam puto deesse (R. T.).

vinciis definitorium praefati duo provinciae patres introducti fuissent, illi ipso facto amoverentur, et electio per eos facta, sub privationis suorum officiorum aliisque arbitrii nostri poenis omnibus et singulis superioribus qui dictos duos patres provinciae et definitiorum huiusmodi admisissent¹, nulla et irrita extiteret, ipsique fratres Discalceati Hispaniarum et Indiarum huiusmodi, sub eisdem poenis per contrafacientes eo ipso incurrendis, iuxta statuta et ordinationes provinciarum huiusmodi viverent et regerentur², ac aliàs prout in diversis nostris in simili forma Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus; uberius continetur.

Quod Discalceati per sua propria statuta gubernentur.

§ 5. Cum autem, sicut nuper accepimus, dilecti filii minister et procurator generalis dicti Ordinis praemissis sese opposuerint, praetextu, quod aliqua ex provinciis eorumdem fratrum Discalceatorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi quaedam generalia seu particularia ordinationes et statuta seu privilegia habeant, iuxta quae diversimode, et aliàs quam in praefatis nostris litteris statutum dispositumque fuit, gubernantur: idcirco nos, pro maiori et uniformiori eorumdem fratrum Discalceatorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi perfectione et puritate in praemissis opportune providere volentes, motu, scientia ac deliberatione similibus, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod praefatae nostrae litterae pro eisdem fratribus Discalceatis Hispaniarum et Indiarum emanatae, ut praefertur, sive illorum aliquae provinciae habeant aliqua statuta et ordinationes seu privilegia generalia aut particularia, sive non habeant, omnino et inviolabiliter observentur, observarique debeant in omnibus eorumdem fratrum Discalceatorum

1 Deest vox *intimatis*, aut similis (R. T.).

2 Etiam tertias has litteras puto deesse (R. T.).

provinciis et custodiis nunc et pro tempore existentibus in partibus Hispaniarum et Indiarum huiusmodi, quodque praefatae provinciae et custodiae dictorum fratrum Discalceatorum nunc et pro tempore existentes in eisdem Hispaniarum et Indiarum partibus per sua propria statuta, ordinationes et leges gubernentur, absque eo quod generalibus totius Ordinis statutis et consuetudinibus subiaceant, ea tamen lege, ut ad receptionem praedictorum duorum patrum provinciae nullum sive generale sive particulare et proprium statutum possit ipsis fratrum Discalceatorum provinciis et custodiis Hispaniarum et Indiarum huiusmodi suffragari, sed semper litterae nostrae praedictae inviolabiliter et inconcusse ac generaliter observentur, tenore praesentium decernimus, statuimus et ordinamus.

Sub poena nullitatis.

§ 6. Si vero forte contingat in eisdem provinciis et custodiis fratrum Discalceatorum praedictorum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi aliqua capitula, congregationes seu actiones, in quibus praefati duo patres provinciae, vel eorum aliquis intersint, et reperiantur, celebrari, eo ipso omnia et singula, quae inibi decreta et constituta fuerint, irrita et nulla, nulliterque et invalide gesta et facta fuisse et esse ac fore declaramus.

Quod Discalceati possint litteras procuratorem ad Romanam curiam.

§ 7. Dantes eisdem fratrum Discalceatorum provinciis et custodiis Hispaniarum et Indiarum huiusmodi facultatem mittendi ex eisdem fratribus Discalceatis suos proprios procuratores ad Romanam curiam, quotiescumque sese obtulerit occasio, pro negotiis earundem provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi pertractandis. Volumus autem, ut, salvis supradictis, dicti fratres Discalceati Hispaniarum et Indiarum huiusmodi in reliquis subiecti remaneant iurisdictioni, visitationi et correctioni ministri eorumdem fratrum de Observantia

generalis, pro tempore existentis, ita quod ipse minister generalis, per seipsum, vel alium, seu alios, ex ipsis Discalceatis dicti Ordinis tantum, possit eosdem fratres Discalceatos corrigere, visitare, et in eos iurisdictionem exercere; quodque, si minister generalis praedictus abfuerit non deputatis ab eo huiusmodi fratribus Discalceatis ad supradictum effectum, tunc omnes et singulae provinciae ac custodiae praedictae per ministros ac custodes suos gubernentur iuxta quasdam alias nostras in simili forma Brevis die VIII aprilis proxime praeteriti expeditas litteras¹, quarum etiam tenores praesentibus pro expressis haberi volumus.

Substituuntur ministro generali.

§ 8. Mandantes propterea omnibus et singulis dicti Ordinis superioribus, fratribus et personis, ceterisque, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris, a qua non nisi a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi possint, aliisque arbitrii nostri, necnon officiorum suorum privationis, perpetuaeque inhabilitatis ad illa et alia imposterum obtinenda poenis, ut eosdem fratres Discalceatos Hispaniarum et Indiarum huiusmodi praemissorum omnium commodo et effectu frui et gaudere sinant et faciant.

Decretum irritans.

§ 9. Decernentesque praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, vel alio quopiam defectu, etiam quantumvis substantiali vel formali, nullatenus unquam notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, aut in ius vel controversiam adduci vel revocari posse; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac

1 Coniunct. ac nos addimus (R. T.).

2 Quas vide supra pag. 178 (R. T.).

S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi vel interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Quocirca dilecto filio, nostro et Sedis Apostolicae nunc et pro tempore in Hispaniarum regno existenti nuncio, per easdem praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem fratrum Discalceatorum provinciarum et custodiarum Hispaniarum et Indiarum huiusmodi fuerit requisitus, solemniter publicans, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ praefatas et praesentes nostras litteras huiusmodi debitae et omnimodae executioni demandari; non permittens eos contra earundem praedictarum et praesentium litterarum tenorem quomodolibet molestari, perturbari aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio
contrariorum.

§ 11. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII etiam praedecessori de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, necnon praefatis ministri et procuratoris generalium dicti Ordinis oppositionibus, ac qui-

busvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon ipsius Ordinis, ac provinciarum et custodiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordini ac provinciarum et custodiarum huiusmodi superioribus, fratribus et personis, ipsisque provinciis et custodiis, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus pariter, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iulii MDCLXII, pontificatus nostri anno XIX.

Dat. die 30 iulii 1642, pontif. anno XIX.

DCCLIV.

Significat regi christianissimo spectare ad Sedem Apostolicam privative quoad alios quoscumque cognitionem et decisionem controversiarum inter abbatissam generalem Ordinis Fontis Ebraldi et monachos eiusdem Ordinis vertentium super observatione regulae et communicatione statutorum dicti Ordinis¹.

Charissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo,
Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Quanto illustriora sunt maiestatis tuae eiusque praedecessorum clarae memoriae regum Franciae christianissimorum eximia devotionis et pietatis in tuendis huius Sanctae Sedis ecclesiasticorumque tribunalium iuribus merita, tanto maiori admiratione et animi molestiâ affecti fuimus, ubi intelleximus factam maiestatis tuae auctoritate² venerabilium fratrum archiepiscopi Bituricensis ac Lexoviensis et Meldensis episcoporum deputationem ad cognoscendas decidendasque controversias inter dilectam in Christo filiam Ioannam Baptistam de Bourbon, sororem tuam naturalem, Ordinis Fontis Ebraldi abbatissam generalem ex unâ, et dilectos filios monachos eiusdem Ordinis ex alterâ partibus super interpretatione et usu regulae, communicatione statutorum dicti Ordinis, aliisque ad nostram et Sedis praedictae cognitionem immediate spectantibus vertentes, earundemque controversiarum deputationis huiusmodi vigore per archiepiscopum et episcopos praedictos decisionem a maiestate tuâ arresto die VIII octobris proxime praeteriti emanato confirmatam fuisse; quae licet

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *auctoritatem* (R. T.).

sedandarum¹ inter personas regulares litium gratiâ, non autem laedendae iurisdictionis ecclesiasticae animo te fecisse plane credamus (quis enim aliud de singulari pietate tuâ suspicetur?); attamen pro debito officii nostri maiestati tuae significandum duximus, cognitionem, decisionemque controversiarum praedictarum, utpote quae circa res mere spirituales, declarationemque, interpretationem et observantiam regulae et statutorum dicti Ordinis a Sede praedictâ confirmatorum vertuntur, nequaquam ad tribunalia laica et iudices seculares, sed ad nos et eandem Sedem privative quoad omnes alios spectare et pertinere, de qua re cum maiestate tuâ fusius ager venerabilis frater Hieronymus archiepiscopus Seleuciensis nuncius noster, cuius verbis ut fidem habeas rogamus, et maiestati tuae iterum benedictionem nostram peramanter impertimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno XX².

Dat. die 13 augusti 1642, pontif. an. XX.

DCCLV.

Sequitur Breve Ioannae Baptistae de Bourbon, abbatissae generalis Ordinis Fontis Ebraldi, in idem argumentum³.

Dilectae in Christo filiae Ioannae Baptistae de Bourbon, abbatissae generali Ordinis Fontis Ebraldi,

Urbanus Papa VIII.

Dilecta in Christo filia,
salutem et apostolicam benedictionem.

Etsi plurimum in Domino commendamus singularem erga nos et hanc sanctam Sedem observantiam quam ostendi-

¹ Edit. Main. legit *sedendarum* (R. T.).

² Male edit. Main. legit an. XIX (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

sti dum apud venerabilem fratrem Hieronymum archiepiscopum Seleuciensem, ad charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum nostrum et dictae Sedis nuncium, te purgasti super eo quod, pro decidendis controversiis inter te et dilectos filios monachos Ordinis Fontis Ebraldi circa interpretationem et usum regulae ac communicationem statutorum eiusdem Ordinis aliaque ad nostram et Sedis praedictae cognitionem immediate spectantia vertentibus, recursum ad tribunalia secularia habuisti; attamen pro paternâ, quam de tuâ salute gerimus, curâ moneamus te, ut, cum in excommunicationis aliasque censuras et poenas ecclesiasticas a sacris canonibus apostolicis contra habentes similes recursus inflictas et promulgatas incideris, quia nedum assensum praebuisti, sed etiam procurasti ut controversiae huiusmodi eiusdem Ludovici regis auctoritate cognoscerentur et deciderentur, propterea conscientiae tuae securitati consulas, omnibus ad tui favorem eâ in re per iudices a dicto Ludovico rege deputatos absque legitimâ facultate decisis renunciando, curandoque ut controversiae praedictae nostrâ et dictae Sedis auctoritate definiantur: quod te sedulo facturam¹ nobis plane persuademus, cum illo clarissimorum regum genere nata sis, quo orti summo semper devotionis et pietatis affectu Romanam Ecclesiam et Sedem Apostolicam sunt prosequuti, et benedictionem apostolicam tibi iterum peramanter impertimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno XX².

Dat. die, annoque eisdem.

¹ Male edit. Main. legit *facturum* (R. T.).

² Male eadem edit. legit XIX (R. T.).

DCCLVI.

Declarat cognitionem causarum super praetensâ fabricatione monetae adulterinae ac tonsione monetae aureae et argenteae in insulis Siciliae ultra pharum et Melitanâ, contra personas hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, spectare ad magnum magistrum, consilium et conventum dicti hospitalis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs nos, ut adulterinam monetam fabricantium ac monetas aureas et argenteas tondentium crimina punirentur, per nostram perpetuam constitutionem nedum cedulam motus proprii felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri desuper editam confirmavimus et innovavimus, sed etiam poenam ultimi supplicii ad personas etiam ecclesiasticas et regulares cuiuscumque ordinis et instituti, etiam militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, extendimus in Italiâ dumtaxat, cognitionemque causarum contra praefatas personas ecclesiasticas locorum Ordinariis commisimus, prout in nostris litteris sub plumbo, sub datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno MDCXXVII, idibus novembris, pontificatus nostri anno V expeditas, uberius continetur.

§ 2. Verum, quia, ut accepimus, praetenditur cognitionem istarum causarum contra milites et alias personas hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in insulâ Siciliae ultra pharum esse remittendas ad ordinarios ecclesiasticos locorum, etiam in insula Melitana², ubi magnus magister, consilium et conventus eiusdem ordinis resident, sit valde vicina praefatae insulae Siciliae, a quibus, uti magis informatis, ad id privilegia apostolica habentibus,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Semper edit. Main. legit *Melevitana* (R. T.).

Refert aliâs a se declaratum causas de quibus in rubricâ, si contra ecclesiasticos agatur, ad locorum Ordinarios pertinere.

Si vero contra personas Hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani agatur in Sicilia et insula Melitana a magno magistro vult cognosci.

propterea melius quam ab Ordinariis locorum praefatae causae contra personas eiusdem hospitalis cognosci debent et possunt: idcirco, volentes remedium nostrae apostolicae declarationis adhibere, tenore praesentis nostrae perpetuae constitutionis declaramus, cognitionem praedictarum causarum contra personas praedicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, tam hactenus motas, quam imposterum movendas, super praetensâ fabricatione monetae adulterinae ac super praetensâ tonsione monetae aureae vel argenteae, in praefatis insulis Siciliae et Melitae¹ contra personas dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani spectasse et spectare ad eosdem magnum magistrum, consilium et conventum, propter vicinitatem quam insula Melitana habet cum praefatâ insulâ Siciliae ultra pharum, non vero ad praefatos Ordinarios locorum, qui ut plurimum sunt magis distantes;

Clausulas addit.

§ 3. Et ita inviolabiliter, sub excommunicationis maioris aliarumque censurarum ecclesiasticarum poenis eo ipso absque aliâ declaratione per quoscumque, cuiusvis status, conditionis, qualitatis, praeeminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, ac individuâ mentione et expressione dignae, incurrendis, observari praecipimus et mandamus. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Male prorsus hic edit. Main. legit *Melevitanae* (R. T.).

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibuscumque regnis, locorum Ordinariis, et aliis quibusvis personis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 20 augusti 1642, pontif. anno XX.

DCCLVII.

Irritatio pactionum factarum occasione coadiutoriae ecclesiae Ratisbonensis¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nos prope diem² venerabilem fratrem Franciscum Guilielmum episcopum Osnaburgensem, Mindensem et Verdensem fratri Alberto episcopo Ratisbonensi coadiutorem perpetuum et irrevocabilem in regimine et administratione ecclesiae Ratisbonensis cum futurâ in eâ successione, attento consensu eiusdem Al-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem vide supra pag. 186 (R. T.).

Coadiutor Ratisbonensis nonnulla cum capitulo paciscitur, ut eius consensum obtineat.

berti episcopi ac dilectorum filiorum capituli dictae ecclesiae Ratisbonensis praestito et per nos ex voto congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium rebus concistorialibus praepositorum quibus negocium coadiutoriae huiusmodi commisimus admissio, auctoritate apostolica constituere et deputare de simili voto intendamus, prout in nostris desuper sub plumbo expeditis litteris latius explicabitur; sicut autem nobis innotuit, occasione constitutionis et deputationis eiusdem Francisci Guilielmi in coadiutorem huiusmodi, seu consensus dicti capituli ad id ut praefertur praestiti, quaedam capitulationes inter ipsos capitulares seu cum eodem Francisco Guilielmo factae et ab eo subscriptae et iuratae fuerint:

§ 2. Hinc est quod nos, sine quorum auctoritate nihil omnino in similibus negociis pacisci fas est, ne ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut dictae ecclesiae, illiusque praesuli, seu coadiutori et capitulo quaecumque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praeiudicatum fuisse, esse et fore unquam praetendi, dici vel censi, et ne quovis temporis cursu aut ex quacumque alia quantumlibet iuridica causa praedictas capitulationes fuisse per nos et Sedem Apostolicam approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, ac earumdem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro plene expressis et de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia maturaque deliberatione nostris, deque apostolicae po-

testatis plenitudine, ex voto etiam praedictae congregationis, omnes et singulas capitulationes praedictas nullas et prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, aequae ac si conceptae, factae, iniuratae aut iuratae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis¹ haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, et propterea consensum a capitulo praedicto deputationi coadiutoris huiusmodi cum futura successione, ut praefertur praestitum, praedicto Francisco Guilielmo suffragari in omnibus et per omnia, perinde ac si libere et non conditionaliter ac non interpositis capitulationibus huiusmodi fuisset adhibitus,

§ 3. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Sedisque praedictae nuncios, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus foret opus, etiam regulam nostram de non tollendo iure quaesito, necnon dictae ecclesiae Ratisbonensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia

¹ Potius lege *expediendis*, ut supra pag. 187 (n. r.).

¹ Male ed. Main. legit *non factas* (R. T.).

roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de iis specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene ac sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx augusti MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 20 augusti 1642, pontif. anno xx.

DCCLVIII.

Confirmatio decreti sacrae congregationis rituum, quo decernitur protonotarios apostolicos non participantes praecedere debere canonicos ecclesiae cathedralis, quando dicti canonici collegialiter non incedunt.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositi aliis censuerint nostros et Apostolicae Sedis notarios, protonotarios apostolicos titulares seu non participantes nuncupatos, praecedere debere canonicos ecclesiae cathedralis, quando dicti canonici collegialiter non incedunt, prout in eorumdem cardinalium decreto desuper emanato, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius continetur:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 2. Idcirco nos, decretum huiusmodi, uti par est, servari volentes, illud apostolica auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, eique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes decretum huiusmodi necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia existere et fore, ac ab omnibus ad quos spectat et spectabit in futurum inviolabiliter observari, dictisque notariis, protonotariis nuncupatis, plenissime suffragari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 5 septembris 1642, pontif. anno xx.

Illudque confirmat.

Clausulas addit.

Derogatque contrariis.

Refert decretum congregationis rituum de quo in rubrica.

Sicque praecipit in quolibet subsellio iudicari.

Derogat obstantibus.

Pacta quaecumque irrita Urbana.

DCCLIX.

Pro observatione festorum¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Universa per orbem novit Ecclesia Romani Pontificis supremæ incumbere sollicitudini dominicum gregem ad aeternam dirigere salutem, et apostolica sic explicare praecepta, ut fideles in viam mandatorum currere et ad beatitudinem valeant feliciter pervenire.

Causae huius Constitutionis.

§ 1. Plurimorum siquidem venerabilium fratrum nostrorum archiepiscoporum et episcoporum per varias regiones constitutorum relatione ad nos pervenit, festorum multitudinem per singulas eorum dioeceses atque provincias adeo crevisse, devotione atque consuetudine nova in dies introducente, ut multi iam dubitare videantur, quatenam ex praecepto, quaeve ex liberâ cuiusque voluntate sint servanda, pietatis fervore ob nimiam eorumdem numerositatem tepescente. Quinimo et clamor pauperum frequens ascendit ad nos eandem multitudinem, ob quotidiani victus laboribus suis comparandi necessitatem, sibi valde damnosam conquerentium, et, quod summopere dolendum est, magno cum animi nostri moerore didicimus, tanta saepe saepius machinatum inimicum in sanctos, ut ipsâ multitudine non ad aedificationem et ad laudandum in ecclesiis Deum populi utantur, sed ad otia, vanitates et vitia frequenter abuti non formident, ita ut quae ad glorificandum divinum Numen sunt primitus² instituta, temporis decursu inimicus homo corruerit, et in magnam illius offensionem,

¹ Festa observari iussit, festisque diebus mercatus, profanasque negotiationes fieri prohibuit Pius V Const. ix, *Cum primum*, tom. vii, pagina 434.

² Edit. Main. habet *primitus* (A. T.).

gravemque iacturam converterit animarum. Quamobrem dicti venerabiles fratres archiepiscopi et episcopi nobis fecerunt humiliter supplicari, ut in praedictis de apostolicae potestatis plenitudine congruam aliquam iniremus rationem.

§ 2. Nos itaque, volentes ex debito pastoralis officii providere, et sanctificationis festorum certum deinceps firmare praeceptum, antiquam Ecclesiae in hoc consuetudinem sectantes, habitis prius frequentibus per doctos, piosque viros, quos ad haec specialiter deputavimus, consultationibus, ut rei videtur gravitas postulare, motu proprio, et ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, necnon de praedictae apostolicae plenitudine potestatis, hac perpetuo valiturâ constitutione, de voto etiam venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum, apostolicâ auctoritate decernimus et declaramus, infrascriptos dumtaxat dies pro festis ex praecepto colendos esse, quos nempe vel ab initio veneranda sacravit antiquitas, vel universalis Ecclesiae probavit consuetudo, vel omnium gentium unanimis pietas veneratur; dominicos scilicet dies totius anni Nativitatis D. N. Iesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Resurrectionis cum duabus sequentibus feriis, Ascensionis, Pentecostes cum duabus pariter sequentibus feriis, Sanctissimae Trinitatis, solemnitatis Corporis Christi et Inventionis Sanctae Crucis, necnon festivitatum Purificationis, Annunciationis, Assumptionis et Nativitatis Deiparae Virginis, Dedicationis S. Michaëlis archangeli, Nativitatis S. Ioannis Baptistae. Ss. Petri et Pauli, S. Andreae, S. Iacobi, S. Ioannis, S. Thomae, Ss. Philippi et Iacobi, S. Bartholomaei, S. Matthaei, Ss. Simonis et Iudae, et S. Matthiae Christi Domini apostolorum, item S. Stephani protomartyris, Ss. Innocentium, S. Laurentii martyris,

Eos tantum dies pro festis ex praecepto colendos esse statuit Pontifex, qui hic recensentur.

S. Sylvestri papae et confessoris, S. Iosephi etiam confessoris et S. Annae, Deiparae respective sponsi ac genitricis, solemnitatis Omnium Sanctorum atque unius ex principalioribus patronis in quocumque regno, sive provinciâ, et alterius pariter principalioris in quacumque civitate, oppido vel pago, ubi hos patronos haberi et venerari contigerit.

Ad reliquorum vero dierum observantiam christifidelibus non teneri.

§ 3. Ad reliquorum vero dierum observantiam, quos hactenus sive in universâ Ecclesiâ, sive in quavis natione aut regno, provinciâ, dioecesi aut loco, quomodocumque, sive ex praecepto, sive ex consuetudine, sive ex devotione christifideles tamquam festivos celebrarunt, nequaquam ex praecepto ipsos teneri, dictâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo etiam decernimus et declaramus. Ne autem dies festos a locorum ordinariis nimiam aliquorum facultate aut populorum importunitate deinceps iterum multiplicari contingat, eosdem ordinarios in Domino monemus, ut ad ecclesiasticam ubique servandam aequalitatem de cetero perpetuis futuris temporibus ab indictione sub praecepto novorum festorum studeant abstinere. Ut vero ea, quae superius expressa sunt, ferventiori qua decet veneratione ac devotione colantur, eisdem ordinariis antiquiorum canonum observantiam ad memoriam revocamus in concedendis licentiis laborandi diebus festis; quae quidem licentiae non aliter quam ad formam praedictorum canonum, ut praemittitur, concedendae, non nisi gratis, libere et sine ullo prorsus pretio aut pacto, directe vel indirecte, concedantur, sub poenis etiam gravioribus nostro successorumque nostrorum arbitrio infligendis. Non intendimus tamen per hanc nostram constitutionem dies feriatos circa iudicialia in aliquo immutare, quos ad hunc effectum relinquimus in eisdem statu et terminis, in quibus erant ante eiusdem promulgationem.

§ 4. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, et sub indignationis nostrae poenâ, nunc et pro tempore existenti nostro in Urbe eiusque districtu vicario in spiritualibus generali, ac universis et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, aliisque praelatis, ac cuiuscumque generis locorum ordinariis, etsi cardinalatus honore fulgeant, ut has praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, singuli videlicet in eorum respective dioecesibus, publicent, et ab omnibus eorum subditis ad unguem observari faciant.

Mandat praesentes publicari et ad unguem observari.

§ 5. Non obstantibus quibusvis apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus et universalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac singularum provinciarum, civitatum, oppidorum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus longissimo tempore praescriptis ac observatis, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, decretis, declarationibus et litteris apostolicis, aliisque gratis, tam per ipsos Romanos Pontifices praedecessores nostros ac per nos etiam motu simili etiam concistorialiter, quam per ordinarios locorum, cuiuscumque qualitatis, etiam cardinalatus honore, ut praefertur, fulgentes, legatos etiam de latere et Sedis Apostolicae nuncios, ipsis provinciis, civitatibus, oppidis et locis, aliisque quibuscumque, etiam quantumvis privilegiatis personis, etiam imperatoris, regum, reginarum, rerumpublicarum, ducum aut aliorum principum contemplatione vel intuitu, ac aliâs in contrarium forsân quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etsi aliâs pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per

Contrariis quibusvis derogat.

clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formam in illis traditam observatam inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu, scientiam et potestatis plenitudine paribus harum serie specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi iubet.

§ 6. Volumus autem, ut earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, et manu notarii publici subscriptis, ac sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 7. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostrorum decretorum, declarationum, monitionis, intentionis, mandati, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXLII, idibus septembris, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 13 septembris 1642, pontif. anno XX.

DCCLX.

Committit episcopis Sylvanectensi et Redonensi una cum defensore generali fratrum Reformatum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia erectionem custodiae pro dictis Reformatis in Gallia cum assignatione conventuum.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut accepimus, visitatio provinciae Turoniae fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantia nuncupatorum per dilectos filios Michaëlem Samson et Bonaventuram Philippon, Ordinis praedicti praedecessores¹, iuxta formam a nobis alias praescriptam peracta fuerit, et in visitatione huiusmodi Michaël et Bonaventura praedicti plusquam centum et viginti fratrum eiusdem Ordinis declarationes receperint, qui reformationem amplecti et in exacta regulae² sancti Francisci observantiam vivere et mori desiderant:

Causae dan-
dae commissio-
nis.

§ 2. Hinc est quod nos, ut fratres praedicti in suo laudabili proposito confoveri, illudque executioni demandare valeant, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, venerabilibus fratribus Sylvanectensi ac Redonensi episcopis per praesentes committimus et mandamus, ut ipsi, vel alter eorum, cum dilecto filio Ignatio Legault Ordinis praedicti defensore generali custodiam pro fratribus reformatis et reformandis huiusmodi ad praescriptum constitutionis felicitatis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, alias eadem super re editae, auctoritate nostrae erigant, illique conventus Redonensem, ac Venetensem, necnon Dinamensem, et Guingant Kimpercorientinae Bourgneus vulgo nuncupatum, dicti Ordinis in Britannia existentes, et alios iam reformatos, qui tamen pro reformatis et reformandis huiusmodi sufficiant, in quibus omnes qui reformationem huiusmodi amplecti voluerint recipiantur, assignent, dictaeque custodiae custodem et alios superiores et

Commissio, de
qua in rubrica.

1 Videtur legendum *professores* (R. T.).

2 Male ut puto edit. Main. legit *regula* (R. T.).

officiales pro hac prima vice constituent. Nos enim illis ad id necessariam et quomodolibet opportunam facultatem concedimus.

Obstantium
derogatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno XX.

Dat. die 23 septembris 1642, pontif. anno XX.

DCCLXI.

Declarat inquisitores officii inquisitionis Maioricensis non posse procedere contra parochialium ecclesiarum rectores et reliquos sacerdotes, curatos et simplices ecclesiasticos Minoricae et Maioricae insularum, nisi pro causis fidei, vel ab eis dependentibus.

Urbanus Papa VIII, ad futuram rei memoriam.

Decretum a-
lias ab Urbano
latum favore
capituli Maiori-
censis.

§ 1. Alias nos, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium in universa republica christianam adversus haereticam pravitatem generalium inquisitorum a Sede Apostolica specialiter deputatorum consilio, inquisitores officii inquisitionis Maioricensis non posse procedere contra canonicos ecclesiae Maioricensis

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Bull. Rom. — Vol. XV.

nisi pro causis fidei, vel dependentibus ab eis, apostolicam auctoritate determinavimus et declaravimus, et alias prout in nostris in simili forma Brevis desuper sub die ultima martii proxime praeteriti expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus¹, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii clerus et singuli ecclesiastici seculares Maioricensis diocesis nobis nuper exponi fecerunt, indecorum sit, ut sacerdotes et reliqui altaris ministri, loci Ordinario subiecti et ab omni seculari potestate exempti, in causis, quantumvis levibus, ad fidem minime pertinentibus et ab ea nullatenus dependentibus, a iudicibus delegatis in tribunali dicti officii inquisitionis Maioricensis ad iudicium evocentur, ac alias in praemissis diversimode molestentur; nobis propterea iidem clerus et ecclesiastici humiliter supplicari fecerunt, ut sibi desuper opportune providere de benignitate apostolicam dignaremur.

Instantia cleri
et ecclesiasti-
corum.

§ 3. Nos igitur, eosdem clerum et ecclesiasticos specialibus favoribus² et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorumdem cardinalium consilio, determinationem et declarationem litterasque nostras praefatas observari etiam cum parochialium ecclesiarum rectoribus et reliquis sacerdotibus curatis et aliis simplicibus ecclesiasticis Minoricae et Maioricae insularum, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, pariter determinamus.

Dictum decre-
tum ad alios ec-
clesiasticos ex-
tenditur.

1 Quas vide supra pag. 175 b et seq. (R. T.).

Clausulae.

§ 4. Sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Executorum deputatio.

§ 5. Quocirca venerabili fratri episcopo Maioricensi et dilectis filiis decano et thesaurario ecclesiae Maioricensis per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte ipsorum cleri et ecclesiasticorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ praesentes litteras huiusmodi debitae executioni demandari et inviolabiliter observari, ipsosque clerum et ecclesiasticos praefatarum Minoticae et Maioricae insularum contentorum in eisdem nostris litteris aliorumque praemissorum commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper ab ipsis inquisitoribus Maioricensibus, et quibusvis aliis quavis auctoritate fungentibus, quovis praetextu, quomodolibet indebite molestari; contradictores quoscumque, et praemissis non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, ecclesiarum et officii inquisitionis Maioricensis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium

praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCXLII, pontificatus nostri anno .x.

Dat. die 24 septembris 1642, pontif. anno .xx.

DCCLXII.

Irritatio actorum omnium, quae in praedictio ecclesiae Papiensis sede episcopali vacante per regios ministros gesta sunt¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum annis praeteritis, sede episcopali Papiensi, nobis et Apostolicae Sedi immediate subiectâ, vacante, oeconomus regius ac alii ministri regii Status Mediolani multa inconvenientia et scandala, ut nobis pro parte dilectorum filiorum capituli et canonicorum ac vicarii capitularis ecclesiae Papiensis, ut praefertur vacantis, aliarumque personarum ecclesiarum civitatis Papiensis expositum fuit, occasione praetensi oeconomatus et onerum ecclesiis et personis ecclesiasticis de facto impositorum et imponendorum, timore Dei postposito, perpetraverint, actusque etiam publicos in praedictum immunitatis et libertatis ecclesiasticae et etiam in scriptis fecerint, et propterea capitulum et canonici ac vicarius et personae huiusmodi ad nos super praemissis recursum habuerint:

Ministri regii nonnulla in praedictum ecclesiae Papiensis et immunitatis ecclesiasticae attentant.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus rei ezamen nonnullis cardinalibus delegat.

§ 2. Nos, ad quos pro pastoralis officii nostri debito immunitatis et libertatis ecclesiasticae tuitio et defensio pertinet, negotium huiusmodi diligenter examinandum et discutiendum venerabili fratri nostro Marcello episcopo Ostiensi Lantes, et dilectis filiis nostris Ioanni Baptistae S. Eusebii Pamphilio, ac Ioanni Baptistae S. Sylvestri in campo Martio titularum presbyteris Palotto, necnon Francisco S. Laurentii in Damaso diacono cardinali Barberino, respective nuncupatis, S. R. E. vicecancellario, nostroque secundum carnem ex fratre germano nepoti, eiusdem S. R. E. cardinalibus, ac magistro Francisco Paulutio in utraque signaturâ nostrâ referendario commisimus.

Ipsorum decretum.

§ 3. Qui hac super re saepius congregati, eâque accurate examinâtâ et discussâ, et auditis pluries partibus, tam ecclesiasticorum, quam laicorum, nedum super negotio principali, sed etiam super incidentibus et emergentibus quibuscumque, inhaerendoque declarationibus per eos aliâs in eadem causâ factis, fecerunt decretum tenoris sequentis, videlicet:

Die xvi iulii MDCXLII.

Sacra congregatio, inhaerendo declarationibus a se aliâs in hac causâ factis, mature denuo processibus, iuribus, bannimentis, edictis et aliis scripturis exhibitis, declaravit et declarat, omnes et singulos actus gestos sede episcopali Papiensi vacante a generali oeconomo Caimo, et a ministris et officialibus regii, seu a deputatis ab eis, et ab officialibus et ministris laicis civitatis Papiensis contra iurisdictionem temporalem et spirituales capituli ecclesiae cathedralis eiusdem civitatis Papiensis seu generalis vicarii capitularis vel aliorum vicariorum et personarum et ministrorum etiam ecclesiasticorum fuisse et esse prorsus invalidos, irritos, nulliusque momenti, et respective huiusmodi actus gestos per

dictum oeconomum generalem esse contra dispositionem sacri Concilii Tridentini, ab aliis vero supranominatis gestos continere manifestam violationem iurisdictionis, immunitatis et libertatis ecclesiasticae, ac propterea omnes dictos actus tamquam invalidos ab omnibus in iudicio et extra perpetuo haberi debere, nullumque prorsus ex illis praedictis eisdem iurisdictioni capituli, immunitati et libertati, ministris, personis ecclesiasticis, ac bonis supradictis respective potuisse nec posse quoquo modo resultare, et ad censuras propterea fulminatas occasione supradictorum fuisse bene processum; et ita declaravit et declarat, non obstantibus quibuscumque in contrarium, etc.; et non solum praemisso, sed etiam alio omni meliori modo:

Auditor cardinalis LANTES.

Die v augusti MDCXLII, sanctissimus Dominus noster, perlecto supradicto decreto, approbavit, et iussit desuper expediri Breve annullativum, cum clausulis tamen, ut non praedictetur constitutioni generali per suam Sanctitatem editae, sed iura iuribus, cautelam cautelis addendo, etc.

§ 4. Ne autem ex dictis actibus aliquod iurisdictioni, immunitati, libertati, ministris, personis et bonis praedictis praedictum illatum fuisse, vel esse, aut fore praetendi possit, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ac omnium et singulorum actuum, processuum, iurium, bannimentorum, edictorum et scripturarum praedictorum; ac inde sequutorum quorumcumque, etiam graviorum et atrocissimorum, aliorumque hic forsân exprimendorum vel inserendorum tenores, etiam veriores, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae po-

Pontifex confirmat.

testatis plenitudine, decretum praedictum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus etiam quantumvis substantiales, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; et, licet quaecumque iurisdictioni, immunitati et libertati ac personis et bonis ecclesiasticis quibuslibet praeiudicialia per generalem nostram constitutionem die v. iunii MDCXLI editam et publicatam nulla et irritâ declaraverimus, et, quatenus foret opus, revocaverimus, et proinde actus praedicti ante eandem constitutionem facti per illam nulli iam declarati et revocati fuerint, nihilominus, ad abundantiorum cautelam, iuraque iuribus accumulare volentes, citra ullum tamen eiusdem constitutionis praeiudicium, earumdem tenore praesentium omnes et singulos actus et excessus ut praefertur ac aliâs quomodolibet gestos et respective perpetratos, sede episcopali Papiensi vacante, tam a dicto generali oeconomio, quam ab officialibus et ministris regiis quibuscumque, seu a deputatis ab eis, vel altero eorum, et ab officialibus et ministris laicis, etiam dictae civitatis Papiensis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praeeminentiae et dignitatis existentibus, etiam speciali notâ et expressione dignis, contra iurisdictionem spiritualem et temporalem capituli, seu vicarii capitularis, vel aliorum vicariorum et personarum ac ministrorum ecclesiasticorum praedictorum, necnon contra personas et bona, tam mensae episcopalis, quam eorumdem ac aliorum ecclesiasticorum, ac in et super personis et bonis ac iuribus ecclesiasticis, fuisse et esse ipso iure nullos et invalidos, ac nullius plane roboris vel momenti, indebitosque et illicitos ac violentos et de facto praesumptos, nullumque praeiudicium

eisdem capitulo, vicariis, ministris, personis et bonis ecclesiasticis intulisse, nec inferre, neque ullum statum fecisse, aut facere, nec aliquod omnino ius aut titulum, vel possessionem, vel quasi, tribuisse vel tribuere unquam posse in favorem praedictorum oeconomii et ministrorum, officialiumque regionum et civitatis praedictae, ac quorumvis aliorum, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, praeeminentiae et dignitatis existentium et individuâ expressione dignorum, declaramus, ac, quatenus opus sit, eosdem actus cum omnibus et singulis inde sequutis annullamus, irritamus, cassamus, damnamus, viribusque et effectu evacuamus.

§ 5. Decernentes praesentes litteras, ac in eis contenta quaecumque, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae aut alio quantumlibet magno, inexcogitato et substantiali defectu, aut ex quovis alio capite, a iure, facto, aut statuto, vel consuetudine resultante, ac quocumque alio colore, vel praetextu, etiam in corpore iuris clauso, seu ex¹ quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostrâ huiusmodi et aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illa restitutionis in integrum, aperiitionis oris, vel aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed easdem praesentes cum omnibus et singulis in eis contentis semper

¹ Deest quavis causâ, vel simile (R. T.).

Clausulas ad-

et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogalque
contrariis.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in conciliis universalibus provincialibusque et synodalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus sit, nostrâ de non tollendo iure quaesito et aliis cancellariae apostolicae regulis, necnon dictae civitatis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, oeconomio, ministris, laicis et aliis praedictis, ceterisque quibuslibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in contrarium praemissorum etiam motu simili et concistorialiter et aliâs quomodolibet emanatis, concessis, confirmatis et pluries innovatis, quatenus talia extarent; quibus omnibus et singulis, etiamsi¹ pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene-

¹ Edit. Main. legit etiam (R. T.).

rales idem importantes, mentio habenda aut quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis et formam in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCXLII, pontificatus nostri anno xx.

Dat. die 22 octobris 1642, pontif. anno xx.

DCCLXIII.

Prohibitio ne fratres laici seu conversi Ordinis fratrum Minorum Stricteris Observantiae sancti Francisci praecedant clericos professos, sub poenâ excommunicationis².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius procurator generalis fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ Reformatorum nuncupatorum nobis nuper exponi fecit, ex quo fratres laici seu conversi eiusdem Ordinis indebite praetenderint semper et praetendant se in omnibus et singulis functionibus, tam publicis quam privatis, fratres clericos dicti Ordinis praecedere debere, gravissimae perturbationes, lites et contentiones, aliaque incommoda orta fuerint et in dies oriantur non sine maximo personarum secularium scandalo

Motiva.

² De huiusmodi materiâ praecedentiae vide notata ad Constit. cdxviii (al. 460) *Inter gravissimas*, tom. xiv, pag. 442; et ad Constit. dccliii (al. 730) *Aliâs*, supra pag. 197, et infra Constitul. dcclxxx, sub datum xxii decembris huius anni, pag. 224.